

Enerģētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

16.07.2025

Nr. 10.7/5/2025

Atzinums

par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu “Jaunas atkritumu apglabāšanas krātuves un atkritumu uzglabāšanas un kompostēšanas laukuma izveide sadzīves atkritumu poligona “Ķīvītes” teritorijā, nekustamajā īpašumā “Ķīvītes”, Grobiņas pagastā, Dienvidkurzemes novadā”

Derīgs līdz 2028. gada 15. jūlijam

Paredzētās darbības ierosinātāja:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA) “Liepājas RAS”, reģistrācijas Nr. 42103023090, juridiskā adrese: “Ķīvītes”, Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes¹ novads, LV-3430; e-pasts: birojs@liepajasras.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātāja:

SIA “Geo Consultants”², reģistrācijas Nr. 40003340949, juridiskā adrese: Rīga, Olīvu iela 9, LV - 1004; elektroniskā pasta adrese: gc@geoconsultants.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Enerģētikas un vides aģentūrā³:

Enerģētikas un vides aģentūrā (turpmāk – Aģentūra) ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums “Jaunas atkritumu apglabāšanas krātuves un atkritumu uzglabāšanas un kompostēšanas laukuma izveide sadzīves atkritumu poligona “Ķīvītes” teritorijā, nekustamajā īpašumā “Ķīvītes”, Grobiņas pagastā, Dienvidkurzemes novadā” (turpmāk – Ziņojums) iesniegts 2023. gada 8. maijā, pārstrādātais Ziņojums iesniegts 2024. gada 27. decembrī, papildinātā redakcija iesniegta 2025. gada 23. maijā, bet papildu informācija 2025. gada 26. maijā.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma *Par ietekmes uz vidi novērtējumu* (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu, un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

¹ Iepriekš - Grobiņas novads, bet saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu Grobiņas novada administratīvā teritorija no 2021. gada 1. jūlija ietilpst Dienvidkurzemes novada administratīvajā teritorijā.

² Ierosinātāja ir noslēgusi līgumu (2021. gada 4. marta līgums Nr. GEKO P-56/2021 “*iepirkumam „Ietekmes uz vidi novērtējuma sagatavošana plānotai darbībai “Jaunu atkritumu apglabāšanas šūnu izveide CSA poligonā “Getliņi” (identifikācijas Nr. GEKO 2020/09/02)”*”) ar SIA “Geo Consultants” (reģistrācijas Nr. 40003340949), saskaņā, ar kuru Izstrādātāja Ierosinātājas vārdā un interesēs var kārtot visas formalitātes (tajā skaitā, pieprasīt, iesniegt un saņemt informāciju, dokumentus un paskaidrojumus), kas saistītas ar ietekmes uz vidi novērtējumu.

³ Saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju”, reorganizējot Biroju un Būvniecības valsts kontroles biroja enerģētikas bloku, tiek izveidota Enerģētikas un vides aģentūra, kura savu darbu sāka 2025. gada 1. februārī.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuves II kārtas izbūvei cieto sadzīves atkritumu poligonā “Ķīvītes” Dienvidkurzemes novadā (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Cieto sadzīves atkritumu poligons “Ķīvītes” Grobiņas pagastā, Dienvidkurzemes novadā, kadastra Nr. 6460 0040 421 (turpmāk – Darbības vieta, arī Poligons).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums par Paredzēto darbību.

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību.

- 3.1.1. Aģentūra 2020. gada 31. jūlijā pieņēma lēmumu Nr. 5–02/11 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*” (turpmāk – Lēmums) Ierosinātājas pieteiktajai darbībai – sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuves II kārtas izbūvei (jaunas sadzīves atkritumu krātuves ~ 4,8 ha platībā un kompostēšanas laukuma ~ 1 ha platībā izbūve) cieto sadzīves atkritumu poligonā “Ķīvītes”.
- 3.1.2. Aģentūra 2021. gada 21. jūlijā izdeva Programmu Nr. 5-03/8 *sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuves II kārtas izbūvei cieto sadzīves atkritumu poligonā “Ķīvītes” Dienvidkurzemes novadā ietekmes uz vidi novērtējumam* (turpmāk – Programma).
- 3.1.3. Atbilstoši Ziņojumam, jaunās atkritumu krātuves (turpmāk – jaunā Krātuve) lietderīgā ietilpība paredzēta līdz 500 000 t sadzīves atkritumu. Plānota arī kompostēšanas laukuma izbūve ~ 1 ha platībā un jaunās Krātuves un kompostēšanas laukuma darbības nodrošināšanai nepieciešamās infrastruktūras (ceļi, infiltrāta un gāzes savākšanas sistēma u.c.) izveide un izbūve. Plānotos darbus paredzēts realizēt laika posmā no 2025. gada līdz 2029. gada beigām jeb aptuveni 4 gadu laikā no darbu uzsākšanas⁴.

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Paredzētā darbība pēc būtības ir izmaiņas Ierosinātājas esošajā piesārņojošajā darbībā, kas saistītas ar Poligona teritorijas paplašināšanu. Esošās darbības veikšanai 2014. gada 27. oktobrī ir izsniegta atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. LI14IA0006 (turpmāk – Atļauja). Atļauja pārskatīta un atjaunota 2023. gada 17. jūlijā, 29. augustā un 15. decembrī, kā arī 2024. gada 31. jūlijā un 28. decembrī. Ierosinātāja nodrošina atkritumu pieņemšanu un apglabāšanu, biogāzes sadedzināšanu koģenerācijas iekārtā, kā arī infiltrāta un notekūdeņu apsaimniekošanu. Līdz ar to Aģentūra neuzskata par lietderīgu savā atzinumā atkārtoti detalizēti izklāstīt Darbības vietas apstākļus un Paredzētās darbības risinājumus, kas jau ir ietverti Ziņojumā un Atļaujā. Tālāk šajā atzinumā akcentēti tikai būtiskākie darbības vietu raksturojošie apstākļi, kuri nepieciešami ietekmju vērtēšanas griezumā, tos ņemot vērā attiecīgajās šī atzinuma sadaļās.
- 3.2.2. Ziņojuma 3.1. tabulā apkopotā informācija par laika periodu no 2018. līdz 2023. gadam apsaimniekotajiem atkritumu apjomiem liecina, ka Poligonā ievesto atkritumu daudzums ir bijis robežās no 40 – 44 tūkst. t, bet apglabāti attiecīgi 8,2 – 17,5 tūkst. t atkritumu jeb vidēji 31 % no visiem ievestajiem atkritumiem. No 2016. līdz 2023. gadam bioloģiski noārdāmie atkritumu (turpmāk – BNA) tika novietoti energošūnā. Atbilstoši Ziņojumam, intensīva biogāzes veidošanās notiek pirmajos 5 – 7 gados no atkritumu ievietošanas šūnā, bet process beidzas aptuveni 15 gadu laikā. No 2024. gada tie tiek pārstrādāti BNA rūpnīcā (apraksts Ziņojuma 3.1.8. nodaļā).

⁴ Laika periods atbilst Ziņojumā vērtētajai būvdarbu 1. un 2. kārtai, detalizēts procesa apraksts pievienots Ziņojuma 3.3. nodaļā.

- 3.2.3. Poligona esošo un plānoto objektu un infrastruktūras izvietojums attēlots Ziņojuma 3.22. attēlā, objektu uzskaitījums – 3.9. tabulā. Poligona kopējā teritorija ir aptuveni 40 ha, darbība šobrīd tiek veikta aptuveni 30 ha lielā teritorijā, daļā no tās darbības ar atkritumiem veic arī uzņēmumi SIA “*Eco Baltia Vide*” (atkritumu šķirošanas rūpnīca “*Skudras*” ar sadzīves atkritumu šķirošanas apjomu – 35 000 t/gadā)⁵ un SIA “*Zibenszelli*”, reģistrācijas Nr. 42103039994, (malkas žāvēšanas laukums). Poligona teritorijā ir īstenoti un tiek plānoti jauni modernizācijas projekti, kuru realizācijai Valsts vides dienests (turpmāk – Dienests) izsniedzis tehniskos noteikumus⁶, kā arī 2023. gadā ir pabeigta ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) procedūra SIA “*VNiMo Services*”, reģistrācijas Nr. 42403045491, izlietoto katalizatoru apstrādes rūpnīcas būvniecībai Poligona DA daļā⁷. Aģentūra konstatē, ka ne no Atļaujā, ne Ziņojumā iekļautās informācijas nav iespējams identificēt citu Poligonā izvietoto operatoru darbības radītā virszemes ūdeņu piesārņojuma daļu kopējā plūsmā. Uz DA no Darbības vietas atrodas vēja parks *Grobiņa* ar 33 vēja elektrostacijām (turpmāk – VES) ar jaudu 600 kW katrai. Darbības vietai tuvākā VES atrodas aptuveni 100 metru attālumā no Poligona robežas.
- 3.2.4. Atbilstoši Grobiņas novada teritorijas plānojumam 2014. - 2025. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums)⁸ Paredzētās darbības teritorija atrodas *Ražošanas apbūves teritorijā (R)*. Saskaņā ar Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN) *Ražošanas apbūves teritorijā (R)* kā atļautie izmantošanas veidi cita starpā ir noteikta ražošanas uzņēmumu apbūve un šķirotu atkritumu savākšanas laukumu izvietošana. Darbības vieta atrodas teritorijā ar indeksu L-3, kas pieļauj sadzīves atkritumu bioloģiskās pārstrādes un inerto atkritumu poligona “*Ķīvītes*”⁹ darbību. Ziņojumā secināts, ka IVN ietvaros nav konstatēti Poligona teritorijas izmantošanas aprobežojumi un piegulošo teritoriju izmantošanas ierobežojumi.
- 3.2.5. Ziņojumā konstatēts, ka Darbības vietas tiešā tuvumā neatrodas dzīvojamās mājas vai sabiedriski nozīmīgas būves. Tuvākā viensēta “*Vilteri*” atrodas aptuveni 400 m attālumā uz A (SIA “*Liepājas RAS*” īpašums, tiek izmantota kā uzņēmuma palīgsaimniecība), viensēta “*Kāliši*” - aptuveni 550 m attālumā uz D no Darbības vietas. Tuvākā blīvi apdzīvotā teritorija Grobiņa atrodas aptuveni 2 km attālumā uz D no Poligona teritorijas.
- 3.2.6. Darbības vieta neatrodas tiešā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklā (*Natura 2000*) iekļauto teritoriju tuvumā. Tuvākā *Natura 2000* teritorija - dabas liegums “*Tāšu ezers*”, atrodas 4 km attālumā uz Z no Darbības vietas. Darbības vietas

⁵ SIA “*Eco Baltia vide*”, reģistrācijas Nr. 40003309841, darbībai SAP “*Ķīvītes*” teritorijā 2015.gada 30. novembrī izsniegta B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja Nr. LI15IB0032 (atļauja pārskatīta un atjaunota 2021. gada 29. decembrī, 2023. gada 3. martā, 2024. gada 9.aprīlī un 29.augustā). Atļauja ieejama Valsts vides dienesta tīmekļvietnē <https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlajas-un-licences/a-un-b-atlajas/>

⁶ Lēmums KU22VL0039 tehnisko noteikumu LI17TN0168 grozīšanai (paredzētās darbības sadalīšana divos būvprojektos: “*Divu fāzu sausās fermentācijas sistēmas izveide poligonā “Ķīvītes” organisko atkritumu pārstrādei - Biogāzes fermentācijas tvertnes / tehnoloģiskā ēka*”; un “*Divu fāzu sausās fermentācijas sistēmas izveide poligonā “Ķīvītes” organisko atkritumu pārstrādei - Tuneli, Nojumes un laukumi*”) izdots 2022. gada 24. martā; tehniskie noteikumi KU21TN0313 “*Divu fāzu sausās anaerobas fermentācijas sistēmas izveide poligonā “Ķīvītes” organisko atkritumu pārstrādei*” izsniegti 2021. gada 23. decembrī. 2024. gada 28. maijā ir izsniegti tehniskie noteikumi AP24TN0809 Ierosinātās transporta mazgāšanai ar augstspiediena mazgāšanas iekārtu. Ūdensapgāde no esošās ūdens apgādes sistēmas - līdz 5 m³ /dnn.

⁷ Atzinums Nr. 5-04/13/2023 par SIA “*VNiMo Services*” izlietoto katalizatoru apstrādes rūpnīcas būvniecības Grobiņas pagastā, Dienvidkurzemes novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu izsniegts 2023. gada 27. decembrī.

⁸ 2021. gada 1. jūlijā stājās spēkā Administratīvi teritoriālā reforma ar jaunu teritoriālo iedalījumu, kuras rezultātā tika izveidots Dienvidkurzemes novads tajā iekļaujot arī Grobiņas novada administratīvo teritoriju. Grobiņas novada teritorijas plānojums pieejams tīmekļvietnē https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_166 (skatīts 09.06.2025.).

⁹ TIAN 491.3. punkts.

apkārtņē esošo ES nozīmes aizsargājamo biotopu un mikroliegumu izvietojums attēlots Ziņojuma 2.10. un 4.4. attēlā. Darbības vietā un tās apkārtņē esošās dabas vērtības vērtētas Ziņojuma 4.6. nodaļā. Ziņojumā konstatēts, ka Paredzētās darbības realizācija neradīs būtisku ietekmi uz Darbības vietas apkārtņē esošajām dabas vērtībām.

- 3.2.7. Saskaņā ar *Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas* reģistru¹⁰, Darbības vieta reģistrēta kā potenciāli piesārņota vieta (reģistrācijas Nr. 64608/4192) – ekspluatācijā esoša atkritumu apglabāšanas vieta. Paredzētās darbības vietas tuvumā DR virzienā reģistrētas vēl divas šobrīd jau attīrītas piesārņotas vietas: militārais objekts - *bijusī PSRS armijas teritorija Grobiņā* (reģistrācijas Nr. 64608/1090) un sadzīves atkritumu izgāztuve “Pūrāni” (reģistrācijas Nr. 64608/1086).
- 3.2.8. Atbilstoši LVĢMC *Plūdu riska informācijas sistēma*¹¹ datiem Darbības vieta neatrodas applūstošajā vai potenciāli applūstošajā teritorijā.
- 3.2.9. Vērtējums par Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainavisko un kultūrvēsturisko nozīmīgumu, tuvākajiem kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem, teritorijām, kas tiek izmantotas rekreācijai vai tūrismam iekļauts Ziņojuma 4.5. nodaļā. Aptuveni 1 km attālumā uz DR no Darbības vietas atrodas valsts nozīmes aizsargājamais kultūras piemineklis (Valsts aizsardzības Nr. 1344) - Porānu (Pūrānu) senkapi¹². Ziņojumā konstatēts, ka Paredzētās darbības realizācija neradīs būtiskas izmaiņas esošajā rūpnieciskajā ainavā.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums.

- 3.3.1. Ziņojumā novērtētas Ierosinātās Paredzētās darbības – jaunas atkritumu apglabāšanas krātuves un jauna kompostēšanas laukuma izveide cieta sadzīves atkritumu poligona (turpmāk – SAP) “Ķīvītes” (turpmāk – SAP “Ķīvītes”) teritorijā – radītās ietekmes uz vidi izmaiņas un to būtiskums. Ņemot vērā, ka jaunu apglabāšanas šūnu izveides mērķis ir nodrošināt Poligona darbības turpināšanu ilgtermiņā, Paredzētā darbība tiek vērtēta kopsakarībā ar visu Poligonā līdz šim veikto darbību un to radīto ietekmju kopumu. Šajā atzinumā tiek ņemts vērā, ka jaunajā Krātuvē paredzēta dažāda veida atkritumu, kas netiek klasificēti kā bīstami un nesatur bioloģiski noārdāmus atkritumus nozīmīgos apjomos (Ziņojuma 3.6.2. nodaļa), apglabāšana, līdz ar to jaunās Krātuves ekspluatācija neradīs nozīmīgas izmaiņas pārējo Poligonā jau šobrīd veikto darbību kontekstā. Paredzētās darbības rezultātā tiks paplašināta Poligona vajadzībām izmantotā teritorija un līdz ar to mainīsies arī virszemes un notekūdeņu apsaimniekošanas un monitoringa risinājumi. Būvprojekta sagatavošanas laikā tiks izvērtēta nepieciešamība jauna infiltrāta kolektora izbūvei (Ziņojuma 3.6.3. nodaļa). Būs nepieciešama (Ziņojuma 18. pielikums un 103. lpp.) arī biogāzes kolektora un regulēšanas stacijas uzstādīšana, kas nodrošinātu visu Poligonā esošo un jaunveidojamo biogāzes savākšanas sistēmu savienošanu un vienmērīgu kurināmā padevi uz koģenerācijas iekārtām.
- 3.3.2. Ziņojuma 3.6.4. nodaļā prognozēts, ka Poligonā apglabājamo atkritumu daudzums līdz 2035. gadam jāsamazina no aptuveni 22 000 t/gadā līdz 4 000 t/gadā. Vērtēts, ka BNA rūpnīcā pārstrādājamo atkritumu daudzums varētu sasniegt līdz 21 000 t/gadā. Pēc jaunās Krātuves nodošanas ekspluatācijā biogāze ar atšķirīgu intensitāti un

¹⁰ Ziņojuma 4.7. nodaļā ir atsauce uz LVĢMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru, kas pastāvēja līdz 2024. gada 1. maijam. Kopš 2024. gada 1. maija informācija par piesārņotām un potenciāli piesārņotām vietām pieejama Valsts Vides dienesta izveidotajā Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmā – <https://pvps.vvd.gov.lv/>.

¹¹ Tīmekļvietne <https://videscentrs.lv/mc/iebuve/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes> (skatīta 12.06.2025.).

¹² Tīmekļvietne <https://mantojums.lv/> (skatīta 12.06.2025.).

koncentrāciju tiks ražota BNA rūpnīcā, energošūnā un jaunajā Krātuvē. Atkritumu veidi un apjomi saskaņojami Atļaujas pārskatīšanas procesā.

- 3.3.3. Atbilstoši Ziņojumam, jaunajā uzglabāšanas/kompostēšanas laukumā paredzēts novietot dalīti vāktus dārzu un parku atkritumus un BNA anaerobās fermentācijas procesa galaproduktu - komposta materiālu. Laukumā tiks īslaicīgi uzglabāti arī būvniecības atkritumi un cita veida inertijs materiāls, ja tas atbilst Atļaujas nosacījumiem. Shematiskais atkritumu izvietojums parādīts Ziņojuma 3.23. attēlā. Laukuma ietilpība pie maksimālā tā aizpildījuma ir līdz 10 000 tonnām atkritumu.
- 3.3.4. Poligonā veikto atkritumu apsaimniekošanas darbību¹³ un radītās ietekmes apraksts pievienots Ziņojuma 3.1. nodaļā, arī 3.4. un 3.5. nodaļās. Darbības ar atkritumiem notiek saskaņā ar Atļaujas nosacījumiem, par kuru izpildi Ierosinātajai reizi gadā jā sagatavo un Dienestā jā iesniedz pārskats¹⁴. Jaunās Krātuves izveidošanas un atkritumu apsaimniekošanas darbības un risinājumi aprakstīti Ziņojuma 3.6. nodaļā, bet kompostēšanas laukuma – 3.7. nodaļā.
- 3.3.5. Poligona šūnu aizpildīšanas princips, gāzes un infiltrāta sistēmu izveide aprakstīta Ziņojuma 3.3. un 3.6.4. nodaļā. Gāzes un infiltrāta sistēmu izveide notiks Ziņojumā definētajā būvniecības darbu 2. un 3. kārtā. Pieslēguma vietas esošajiem tīkliem parādītas Ziņojuma 3.14. un 3.15. attēlā. Paredzēts, ka jaunās Krātuves aizpildīšana notiks pa kārtām virzienā no Z uz D.
- 3.3.6. Pārskats par 2024. gadā veikto izpēti grunts un gruntsūdens kvalitātes novērtēšanai jaunās Krātuves un atkritumu kompostēšanas laukuma izbūves teritorijā pievienots Ziņojuma 11. pielikumā. Secināts, ka gruntsūdeņu plūsma Poligona teritorijā un ap to ir sarežģīta, to ietekmē arī esošās ūdensnotekas (meliorācijas grāvji), tajā skaitā – ap poligonu izveidotās, kā arī esošais atkritumu apglabāšanas kalns. Pēc nokļūšanas Aļļupītē ūdeņi plūst DR – D virzienā uz Ālandi, kas ir svarīgākais gruntsūdeņu drenu jeb noplūdes apgabals. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam, būs nepieciešama esošā grāvju tīkla pārkārtošana (Ziņojuma 3.3.3. nodaļa, 3.17. attēls), kā arī, līdz ar jaunās Krātuves aizpildīšanu, mainīsies atkritumu kalna radītā slodze teritorijā. Līdz ar to jāņem vērā, ka šādu apstākļu kopums var radīt izmaiņas esošajā gruntsūdeņu plūsmu situācijā.
- 3.3.7. Kā norādīts Ziņojumā un tā 11. pielikumā, ap Poligonu ir izveidots gruntsūdeņu novērošanas urbumu (aku) tīkls (Ziņojuma 2.7. attēls) un tiek veikts monitorings četrās novērojuma akās, kas izvietotas tiešā kontūrgrāvja tuvumā. Ziņojumam pievienota informācija par monitoringa rezultātiem 2022. un 2023. gadā (Ziņojuma 3. un 4. pielikums). Monitoringa dati liecina, ka gruntsūdeņi pie poligona robežas iegūļ 0,5 - 2,0 m dziļumā no zemes virsmas, bet gruntsūdens horizonta līmenis absolūtā augstuma atzīmēs, atkarībā no gadalaika un nokrišņu daudzuma sezonā, ir robežās no 26,0 līdz 28,5 m v.j.l.
- 3.3.8. 2024. gada jūnijā veiktās izpētes ietvaros izveidoti astoņi pagaidu izpētes urbumi (11. pielikuma 2. attēls), kas izvietoti galvenokārt jaunās Krātuves un kompostēšanas laukuma ārējās robežas tuvumā. Konstatējams, ka gruntsūdens plūsma virzīta aizbēršanai paredzētā grāvja virzienā, nevis uz Poligona kontūrgrāvi. Mērījumu veikšanas brīdī noteikts gruntsūdens līmenis ir 0,7 – 2,1 m no zemes virsmas, kas atbilst absolūtā augstuma atzīmēm robežās no 24,9 līdz 26,7 m v.j.l.

¹³ Aģentūra konstatējusi, ka Ziņojumā dažādās tā nodaļās tiek izteiktas atšķirīgas prognozes un norādīti dažādi apsaimniekoto/apsaimniekojamo atkritumu apjomi, Ziņojuma struktūra un informācijas pasniegšanas veids ne vienmēr ir pārdomāts un viegli uztverams.

¹⁴ Esošās darbības un Atļaujas nosacījumu izpilde analizēta Ziņojuma 3.2. nodaļā, darbības pārskati nav pievienoti.

- 3.3.9. Neatkarīgi no poligona pamatnes izbūves risinājuma, Ierosinātajai jānodrošina, ka visā poligona ekspluatācijas laikā gruntsūdens līmenis būs vismaz par 1 m zemāks par poligona pamatni.
- 3.3.10. Paredzētās darbības ietvaros veicamo būvniecības darbu secība un plānotie termiņi aprakstīti Ziņojuma 3.3. nodaļā. Būvniecības darbus paredzēts veikt darba dienās laika periodā no 7:00 līdz 19:00. Jauno infrastruktūras objektu būvniecības laikā esošā Poligona darbība netiks ietekmēta. Jaunās Krātuves inženierkomunikācijas (infiltrāta un poligona gāzes savākšanas sistēmas) tiks izbūvētas un pievienotas esošajām. Jaunās Krātuves pamatne tiks veidota pieslēdzoties esošajai atkritumu krātuvei. Esošās atkritumu krātuves konstrukcija tiks savienota ar jauno Krātuvi (Ziņojuma 3.13. attēls). Ziņojuma 3.15. attēlā parādītas citas esošo inženierkomunikāciju un ar jauno infrastruktūras objektu izbūvi saistītās pieslēgumu vietas.
- 3.3.11. Kompostēšanas laukums tiks būvēts no ūdensnecaurlaidīga slāņa ar lietus ūdens novadīšanas sistēmu, Uzglabāšanas/kompostēšanas laukumā izveidos lietus ūdens savākšanas sistēmu, kas nodrošinās notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu smilšu un eļļas attīrīšanas iekārtā. Attīrītos nokrišņu notekūdeņus novadīs meliorācijas grāvī. Laukumam paredzēta arī otra lietus ūdens novadīšanas iespēja, kas nodrošinās pieslēgumu esošās infiltrāta sistēmas kolektorakai jaunās Krātuves dienvidu daļā, attiecīgi tālāk novadot piesārņotos lietus ūdeņus uz infiltrāta attīrīšanas iekārtām. Kompostēšanas laukuma izveidošanas un atkritumu apsaimniekošanas darbības un risinājumi aprakstīti arī Ziņojuma 3.7. nodaļā.
- 3.3.12. Teritorijā ir esošā meliorācijas sistēma, kas izveidota vienlaikus ar Poligona izveidi (2002. – 2004. gads) un ietver grāvjus pa poligona kontūru (kontūrgrāvjus), kā arī teritorijas iekšējo grāvis (Ziņojuma 3.17. attēls). Izbūvējot jaunās infrastruktūras elementus būs nepieciešams daļēji pārkārtot esošo sistēmu. Meliorācijas sistēmas pārkārtošanas risinājumi tiks detalizēti risināti jauno infrastruktūras objektu būvprojekta sagatavošanas laikā. Būvprojekta izstrādes gaitā tiks vērtēta esošo attīrīšanas iekārtu kapacitāte un esošo jaudu pietiekamība, nepieciešamības gadījumā tiks palielināta iekārtu jauda.
- 3.3.13. Aģentūras ieskatā, veicot grozījumus Atļaujā, jāpārskata un ar tās nosacījumiem jānostiprina nepieciešamās izmaiņas arī virszemes un pazemes ūdeņu monitoringa sistēma tā, lai tā pilnībā atbilstu jaunajai Poligona struktūrai un 2011. gada 27. decembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 1032 *Atkritumu poligonu noteikumi* (turpmāk – Noteikumi Nr. 1032) prasībām, tajā skaitā Noteikumu Nr. 1032 5. pielikuma 2. un 5. punkta¹⁵ prasībām.
- 3.3.14. Ziņojuma 3.3.2. nodaļā norādīts, ka “periodā no 2025. gada līdz 2035. gadam, plānots veikt darbus, kas nav tieši saistīti ar Krātuves izbūvi, bet pārskata periodā ir nepieciešami poligona ekspluatācijai: infiltrātā attīrīšanas iekārtu jaudas palielināšana; esošās krātuves pagaidu rekultivācijas seguma izveide; pārstrādāto BNA atrakšanas un pārsijāšanas darbu uzsākšana esošajā energošūnā (ne ātrāk kā 2031. gadā).”
- 3.3.15. Poligonā veikto darbību nodrošināšanai izmantojamo ķīmisko vielu un maisījumu daudzumi, uzglabāšanas veidi un vienlaicīgi uzglabājamie daudzumi apkopoti Ziņojuma 3.6. tabulā. Konstatējams, ka uz Poligona darbību (ņemot vērā arī esošo SIA “Eco Baltia vide” darbību) nav attiecināmas ne Ministru kabineta 2017. gada 19. septembra noteikumu Nr. 563 *Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un*

¹⁵ Ziņojumam pievienotie pārskati par virszemes ūdeņu kvalitāti atbilst Noteikumu Nr. 1032 5. pielikuma 2. punkta nosacījumam par monitoringu novadgrāvī ap poligonu, bet ne 5. punkta, kas attiecas uz ūdenstecēm ārpus poligona, prasībām.

īstenošanas kārtība (turpmāk – MK noteikumi Nr. 563) ne Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumu Nr. 131 *Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi* (turpmāk – MK noteikumi Nr. 131) prasības. Ja Poligona teritorijā darbību uzsāks SIA “VNiMo Services” izlietoto katalizatoru apstrādes rūpnīca (skat. šī atzinuma 3.2.3. punktu), uz to, atkarībā no darbības apjoma, būs attiecināmas Noteikumu Nr. 563 vai Noteikumu Nr. 131 prasības.

- 3.3.16. BNA pārstrāde uzsākta 2024. gadā. Pārstrādes kompleksa (kopā 10 fermentācijas tuneļi perkolāta ražošanai) projektētā jauda ir aptuveni 21 000 t/gadā, jeb vidēji 2,3 t/h. Virs tuneļiem atrodas divi biofiltri, kas nodrošina no tuneļiem novadītā gaisa attīrīšanu. Kompleksā izbūvēti divi reaktori biogāzes ražošanai no perkolāta. Reaktoros iegūtā biogāze tiek uzglabāta gāzes uzglabāšanas tvertnēs (2 gab.), kas novietotas reaktoru jumta daļā un sastāv no elastīgas membrānas, katras tvertnes darba tilpums ir 150 m³. Biogāzi sadedzinās esošajā koģenerācijas stacijā. Apstrādes tuneļos saražotais komposts satur nevēlamus piemaisījumus, kurus nepieciešams mehāniski atdalīt. Komposta apstrāde (smalcināšana, sijāšana, plastmasa u.c. piemaisījumu atdalīšana) tiks veikta novietnē kompleksa zonā. Kompleksa tehnoloģisko procesu apraksts pievienots Ziņojuma 3.1.8. nodaļā, nosacījumi tā darbībai noteikti Atļaujā. Kompleksa darbības rezultātā tiks samazināts apglabājamo atkritumu daudzums, kā arī efektīvizēta poligona gāzes savākšana.
- 3.3.17. Aģentūra konstatē, ka Ziņojumā sniegta atšķirīga informācija par risinājumiem, lai nodrošinātu vienmērīgu dažādajos avotos (BNA iecirknis, esošā energošūna un jaunā Krātuve) savāktās biogāzes padevi uz koģenerācijas iekārtu¹⁶. Atbilstoši Ziņojumam pievienotajai koģenerācijas iekārtas pasei, dzinēju darbībai nepieciešamā kurināmā siltumspējai jābūt ne zemākai par 20 MJ/Nm³, kas atbilst aptuveni 55 % metāna koncentrācijai biogāzē. Līdz ar to dažādos avotos iegūtās biogāzes sajaukšanai ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu vienmērīgu iekārtas darbību un līdz minimumam samazinātu lāpās sadedzināmās biogāzes daudzumu.
- 3.3.18. Ūdens resursu izmantošanas un notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmas principi raksturoti Ziņojuma 3.11., 3.12., arī 3.1.5. un citās nodaļās, ūdens patēriņa bilance pievienota Ziņojuma 3.26. attēlā, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izvietojums – 3.7. attēlā. Poligonā veikto darbību rezultātā veidojas sadzīves, ražošanas (infiltrāts, automazgātava, BNA komplekss) un lietus notekūdeņi. Poligonā ierīkotajam dziļurbumam, ko izmanto sadzīves un saimnieciskām vajadzībām, ir noteikta stingra režīma aizsargjosla 10 m rādiusā un ķīmiskā aizsargjosla 560 m rādiusā, urbums izvietots Poligona vidusdaļā (Ziņojuma 3.22. attēls), zonā starp esošo atkritumu apglabāšanas šūnu un BNA rūpnīcas teritoriju. Paredzētā darbība neradīs būtiskas izmaiņas ūdens patēriņā un notekūdeņu apsaimniekošanā.
- 3.3.19. Ziņojumā vērtēta Paredzētās darbības, kā arī ar atkritumu apsaimniekošanu saistītās darbības Poligona teritorijā, tehnoloģisko risinājumu un radītās ietekmes atbilstība 2011. gada 27. decembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 1032 *Atkritumu poligonu noteikumi*, kā arī Eiropas Komisijas 2018. gada 10. augusta lēmumā 2018/1147 *ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi*¹⁷ (turpmāk – Atkritumu apstrādes LPTP Secinājumi) noteiktajām

¹⁶ Ziņojuma 3.22. attēlā parādītas 4 esošās gāzes regulēšanas stacijas un viena sūknētava, Ziņojuma 3.15. attēlā – divas esošās un viena jaunbūvējamā gāzes regulēšanas stacija. Nevienā no attēliem nav norādīta regulēšanas stacija pirms kontrolēta sastāva biogāzes padeves uz koģenerācijas iekārtu.

¹⁷ Pieejams: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2018/1147/oj?locale=lv

prasībām. Atbilstības novērtējums Atkritumu apstrādes LPTP Secinājumiem pievienots Ziņojuma 16. pielikumā.

- 3.3.20. Ņemot vērā, ka Poligona teritorija ir reģistrēta kā potenciāli piesārņota teritorija, un Paredzētās darbības rezultātā aktīvās darbības platība tiek palielināta par aptuveni 6 ha, kā arī Ziņojuma 11.2. un citās nodaļās sniegto informāciju par grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu kvalitāti, secināms, ka Poligona darbība ilgtermiņā var ietekmēt gruntsūdens un virszemes ūdeņu kvalitāti arī ārpus darbības vietas robežām, ja tā netiek atbilstoši uzraudzīta. Līdz ar to Aģentūra uzskata par samērīgu turpmāk šajā atzinumā noteikt nosacījumus notekūdeņu apsaimniekošanai un monitoringa īstenošanai.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. IVN pamatprincipi paredz ka, novērtējot paredzēto darbību, nosakāmas un vērtējamas alternatīvas, kas varētu būt piemērotas ierosinātajam projektam un tā specifiskajām īpašībām. Alternatīvas var tikt novērtētas kā tehnoloģiskajam procesam, tā darbības vietai vai ražošanas apjomam.
- 3.4.2. Vērtēto alternatīvu apraksts pievienots Ziņojuma 8. nodaļā. IVN procesā novērtētas divas atkritumu apglabāšanas krātuves pamatnes izbūves inženiertehnisko risinājumu alternatīvas:
- 3.4.2.1. 1. alternatīva. Atkritumu noglabāšanas krātuves izveide ar krātuves pamatni no mākslīgi izveidota izolācijas slāņa (Ziņojuma 8.1. attēls).
- 3.4.2.2. 2. alternatīva. Atkritumu noglabāšanas krātuves izveide ar krātuves pamatni no dabīgi izveidota izolācijas slāņa (Ziņojuma 8.2. attēls).
- 3.4.3. Abu vērtēto inženiertehnisko un organizatorisko pasākumu alternatīvu iespējamo negatīvo ietekmju uz vidi novēršanai vai samazināšanai salīdzinājums pievienots Ziņojuma 8.1. tabulā. Piesārņojošo vielu filtrācijas parametru novērtējums pievienots Ziņojuma 8.1. nodaļā. Vertikālā filtrācijas laika aprēķins veikts diviem posmiem: filtrācija no drenējošā slāņa cauri morēnas nogulumiem līdz gruntsūdens līmenim; filtrācija cauri morēnas nogulumu slānim līdz augšdevona Žagares ūdens nesējslānim. Izvērtējot aprēķinu rezultātus secināts, ka tikai dabīgā izolējošā slāņa izmantošana pietiekami nepasargās gruntsūdeņus no potenciālas piesārņošanas. Līdz ar to īstenojams ir risinājums ar krātuves pamatni no mākslīgi izveidota izolācijas slāņa (1. alternatīva).
- 3.4.4. Ņemot vērā izpētes rezultātus (skat. arī šī atzinuma 3.3.6 – 3.3.8. punktus), kuru laikā konstatēts, ka gruntsūdens līmenis teritorijā ir relatīvi augsts un mainīgs, Ierosinātajai jāņem vērā, ka būvprojektam cita starpā jāpievieno informācija arī par poligona jaunās krātuves izbūves un ekspluatācijas radīto sagaidāmo ietekmi uz gruntsūdens līmeni teritorijā, un būvprojekta risinājumam jānodrošina, ka visā poligona ekspluatācijas laikā gruntsūdens līmenis būs vismaz par 1 m zemāks par poligona krātuves pamatni. Aprēķinos jāņem vērā gruntsūdens līmeņa sezonālās svārstības un poligonā uzglabājamo atkritumu radītā slodze.
- 3.4.5. Jaunajā atkritumu apglabāšanas krātuvē tiks apglabāta no sadzīves atkritumiem atšķīrotā apglabājamā frakcija; BNA pārstrādes rezultātā atšķīrotā apglabājamā frakcija; no ražošanas, liela izmēra un būvniecības atkritumiem atdalītie pārstrādei un reģenerācijai nederīgie atkritumi.
- 3.4.6. Realizējot Paredzēto darbību, Ierosinātajai jānodrošina visu Ziņojumā norādīto tehnisko parametru atbilstība, kā arī jāņem vērā, ka citādā veidā kā novērtēts Ziņojumā, Paredzētā darbība nav pieļaujama. Ja tiek konstatēts, ka nepieciešams veikt izmaiņas

inženiertehniskajos risinājumos vai citos Ziņojumā vērtētajos procesos, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums¹⁸.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Valsts vides dienesta Liepājas reģionālā vides pārvaldes (turpmāk – arī Dienests) 2020. gada 16. jūnija vēstule Nr. 2.3/1079/LI/2020 “Par lietas pārsūtīšanu pēc piederības” ar pielikumu¹⁹ (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1039).
- 4.2. Aģentūras 2020. gada 31. jūlija Lēmums Nr. 5-02/11 *par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*.
- 4.3. Ierosinātājas 2021. gada 21. jūnija vēstule Nr. 8.6/68/21 “Paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma uzsākšanu un sākotnējo sabiedrisko apspriešanu” ar pielikumiem (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1268).
- 4.4. Fiziskas personas 2021. gada 28. jūnija iesniegums (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1304).
- 4.5. Dienvidkurzemes novada pašvaldības (turpmāk - Pašvaldība) 2021. gada 7. jūlija vēstule Nr. 2.14./454-N “Par informācijas sniegšanu” (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1363).
- 4.6. Ierosinātājas 2021. gada 14. jūlija vēstule Nr. 8.6/73/21 “Par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem” ar pielikumiem (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1405).
- 4.7. Izstrādātājas 2021. gada 16. jūlija elektroniskā pasta vēstule “Papildinājums sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem” ar pielikumu (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1416).
- 4.8. Aģentūras 2021. gada 21. jūlija Programma Nr. 5-03/8 *ietekmes uz vidi novērtējumam sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuves II kārtas izbūvei cieta sadzīves atkritumu poligonā “Ķīvītes” Grobiņas novadā*.
- 4.9. Ierosinātājas 2022. gada 21. decembra vēstule Nr. 8.6/72/22 “Par sabiedriskās apspriešanas publikācijām un ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma pirmo redakciju” ar pielikumiem (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/2526).
- 4.10. Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) 2023. gada 16. janvāra vēstule Nr. 4.9/243/2023-N “Par ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedrisko apspriešanu atkritumu apglabāšanas krātuves un atkritumu apstrādes un uzglabāšanas laukuma izveidei sadzīves atkritumu poligonā “Ķīvītes”, Grobiņas pagastā, Dienvidkurzemes novadā”” (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/98).
- 4.11. Izstrādātājas 2023. gada 18. janvāra vēstule Nr. 009/2023 “Sabiedriskās apspriešanas protokols” ar pielikumu (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/139).
- 4.12. Izstrādātājas 2023. gada 8. maija vēstule Nr. 109/2023 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma pilnveidoto redakciju”, ar kuru Aģentūrā iesniegts Ziņojums ar pielikumiem (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1221).
- 4.13. Izstrādātājas 2023. gada 11. maija elektroniskā pasta vēstule ar pielikumu (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1264).
- 4.14. Aģentūras 2023. gada 12. maija vēstule Nr. 5-01/626/2023 “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.

¹⁸ Izmaiņu būtiskuma novērtējums un, ja nepieciešams – ietekmes sākotnējais izvērtējums veicams saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.

¹⁹ Ierosinātājas 2020. gada 5. jūnija Iesniegums tehnisko noteikumu saņemšanai Valsts vides dienesta Liepājas reģionālajai vides pārvaldei “Sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuves II kārtas izbūvei poligonā “Ķīvītes”, pēc adreses: poligons “Ķīvītes”, Grobiņas pag., Grobiņas nov., LV-3430 (kadastra Nr. 6460 0040 421)”.

- 4.15. Izstrādātājas 2023. gada 17. maija vēstule Nr. 118/2023 "Papildus informācija ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam" ar pielikumiem (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1326).
- 4.16. Izstrādātājas 2023. gada 20. maija vēstule Nr. 119/2023 "Papildus informācija ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam" ar pielikumiem (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1343).
- 4.17. Veselības inspekcijas 2023. gada 26. maija vēstule Nr. 2.4.6.-1./300 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu" (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1390).
- 4.18. Dienesta 2023. gada 12. jūnija vēstule Nr. 14.3/AP/6910/2023 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu SIA "Liepājas RAS" paredzētajai darbībai" (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1508).
- 4.19. DAP 2023. gada 13. jūnija vēstule Nr. 4.9/3747/2023-N "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma pilnveidoto redakciju" (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1521).
- 4.20. Pašvaldības 2023. gada 13. jūnija vēstule Nr. DKN/2023/4.10/1567-N "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/1522).
- 4.21. Aģentūras 2023. gada 21. jūnija lēmums Nr. 5-02-2/6/2023 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Liepājas RAS" paredzētās darbības "sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuves II kārtas izbūvei cieta sadzīves atkritumu poligonā "Ķīvītes" Grobiņas novadā" ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma nodošanu pārstrādāšanai" (turpmāk - Lēmums Nr. 5-02-2/6/2023).
- 4.22. Izstrādātājas 2024. gada 23. decembra vēstule Nr. 369/2024 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma otro redakciju", ar kuru Aģentūrā iesniegts pārstrādātais Ziņojums ar pielikumiem (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/3569).
- 4.23. Aģentūras 2025. gada 16. janvāra vēstule Nr. 5-01/76/2025 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu".
- 4.24. Veselības inspekcijas 2025. gada 30. janvāra vēstule Nr. 2.4.6.-1./44 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (Aģentūras reģ. Nr. 5-01/415/2025).
- 4.25. Pašvaldības 2025. gada 6. februāra vēstule Nr. DKN/2025/4.10/365-N "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (Aģentūras reģ. Nr. 2.9/127/2025-S).
- 4.26. Dienesta 2025. gada 14. februāra vēstule Nr. 2.3/AP/1509/2025 "Par ietekmes uz vidi novērtējumu SIA "Liepājas RAS" paredzētajai darbībai" (Aģentūras reģ. Nr. 10.4/288/2025-S).
- 4.27. Aģentūras 2025. gada 17. februāra vēstule Nr. 10.4/95/2025-N "Par adresāta uzklausišanu".
- 4.28. Izstrādātājas 2025. gada 23. maija vēstule Nr. 129/2025 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma papildināšanu", ar kuru Aģentūrā iesniegts precizētais Ziņojums ar pielikumiem (Aģentūras reģ. Nr. 10.4/1738/2025-S).
- 4.29. Aģentūras 2025. gada 30. maija vēstule Nr. 10.4/1012/2025-N "Par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu".

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk - Sākotnējā apspriešana) notika laikā no 2021. gada 18. jūnija līdz 2020. gada 11. jūlijam. Paziņojums par Paredzēto darbību un IVN sākotnējo sabiedrisko apspriešanu tika publicēts Grobiņas novada pašvaldības izdevumā "*Grobiņas novada ziņu lapa*"

2021. gada 18. jūnija numurā Nr. 6 un ievietots tīmekļvietnēs www.grobinasnovads.lv, <http://www.liepajasras.lv> un www.vpvb.gov.lv.

5.1.2. Paredzētās darbības Sākotnējā apspriešana tika organizēta neklātienē formā saskaņā ar *Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma*²⁰ 20. pantā noteikto, no 2021. gada 18. jūnija līdz 2021. gada 11. jūlijam. Neklātienē sanāksme tika organizēta no 2021. gada 19. jūnija līdz 2021. gada 1. jūlijam, kuras laikā tika publicēta videoprezentācija (prezentācija bija pieejama Ierosinātājas tīmekļvietnē <https://liepajasras.lv/>). Sākotnējās apspriešanas laikā personām bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, kā arī saņemt atbildes, sūtot tos uz e-pasta adresi: birojs@liepajasras.lv. Tiešsaistes videokonference notika 2021. gada 1. jūlijā plkst. 17.00. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot Ierosinātājas tīmekļvietnē <https://liepajasras.lv/> publicēto saiti (saite tika publicēta 2021. gada 30. jūnijā). Tiešsaistes videokonference tika rīkota Zoom platformā. Tiešsaistes videokonferencei pieslēdzās 6 personas.

5.1.3. Atbilstoši Ierosinātājas sniegtajai informācijai par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Saskaņā ar Ierosinātājas sniegto informāciju Sākotnējās apspriešanas laikā netika saņemti jautājumi vai priekšlikumi ietekmes uz vidi novērtējumam. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Aģentūra saņēma Dienvidkurzemes novada pašvaldības priekšlikumus ietekmes uz vidi novērtējumam un fiziskas personas iesniegumu, kas tika nosūtīti Ierosinātājai. Sabiedriskās apspriešanas ietvaros 2021. gada 7. jūlijā publicēta arī papildu informācija par Ierosinātājas paredzēto darbību laikrakstā “Kurzemes vārds” un portālā liepajniekiem.lv.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

5.2.1. Ziņojuma sabiedriskās apspriešana notika no 2022. gada 20. decembra līdz 2023. gada 20. janvārim. Paziņojums par sabiedrisko apspriešanu tika publicēts 2022. gada 5. decembra laikrakstā Liepājai un Dienvidkurzemei “Kurzemes Vārds” (Nr. 235 (9318)), 2022. gada 14. decembra Kuldīgas novada pašvaldības informatīvajā izdevumā “Kuldīgas novada vēstis” (Nr. 295), 2022. gada 15. decembra laikrakstā Saldus novadam “Saldus Zeme” (Nr. 145 (9107)), 2022. gada 20. decembra Dienvidkurzemes informatīvajā izdevumā “Dienvidkurzeme” (Nr. 17) un ievietots tīmekļvietnēs <https://liepajasras.lv/>, www.geoconsultants.lv un www.vpvb.gov.lv.

5.2.2. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā ar Ziņojumu varēja iepazīties tīmekļvietnēs www.geoconsultants.lv un <https://liepajasras.lv/>, klātienē Dienvidkurzemes novada pašvaldībā (Lielā iela 76, Grobiņa, Dienvidkurzemes novads).

5.2.3. Ziņojuma sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2023. gada 10. janvārī plkst. 17:00 SIA “Liepājas RAS” administrācijas ēkā (“Ķīvētes”, Grobiņas pagasts, Dienvidkurzemes novads), vienlaikus interesentiem tika nodrošināta dalība arī tiešsaistē (pieejas saite tika publicēta tīmekļvietnēs www.geoconsultants.lv un <https://liepajasras.lv/>). Saskaņā ar Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokolu²¹ sanāksmē piedalījās 19 persona, no tām 11 attālināti. Laika posmā no 2023. gada 11. janvāra līdz 17. janvārim sabiedrībai bija iespēja uzdot sev interesējošus jautājumus, kā arī saņemt atbildes, sūtot tos uz e-pasta adresi gc@geoconsultants.lv. Saskaņā ar Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas materiāliem Ierosinātāja saņēma Veselības inspekcijas, DAP un Valsts aģentūra “Civilās aviācijas aģentūra” viedokļus

²⁰ Zaudējis spēku ar 2024. gada 1. janvāri.

²¹ Ziņojuma 12. pielikums.

par Paredzēto darbību. Pārskats par Ziņojuma sabiedriskās saņemtajiem priekšlikumiem ietverts Ziņojuma 14. pielikumā.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Aģentūrā Ziņojums tika iesniegts 2023. gada 8. maijā, paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Aģentūrā tika ievietots tīmekļvietnēs <https://liepajasras.lv/>, www.geoconsultants.lv un www.vpvb.gov.lv.
- 5.3.2. Atsaucoties uz Aģentūras lūgumu²² sniegt viedokli par Ziņojumu, tika saņemtas Veselības inspekcijas 2023. gada 26. maija vēstule Nr. 2.4.6.-1./300, Dienesta 2023. gada 12. jūnija vēstuli Nr. 14.3/AP/6910/2023, DAP 2023. gada 13. jūnija vēstuli Nr. 4.9/3747/2023-N un Pašvaldības 2023. gada 13. jūnija vēstuli Nr. DKN/2023/4.10/1567-N.
- 5.3.3. Aģentūra, izvērtējusi Ziņojumu, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta ceturto daļu, ar 2023. gada 21. jūnija lēmumu Nr. 5-02-2/6/2023 *Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Liepājas RAS" paredzētās darbības "sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuves II kārtas izbūvei cieta sadzīves atkritumu poligonā "Kīvītes" Grobiņas novadā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma nodošanu pārstrādāšanai Ziņojumu nodeva pārstrādāšanai, nosūtot Ierosinātājai un Izstrādātājai arī Aģentūrā saņemtos institūciju iesniegtos viedokļus.*
- 5.3.4. Pārstrādātais Ziņojums Aģentūrā tika iesniegts 2024. gada 27. decembrī. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Aģentūrā tika ievietots tīmekļvietnēs <https://www.dkn.lv/lv/>, <https://liepajasras.lv/>, www.geoconsultants.lv un www.vpvb.gov.lv. Pārskats par institūciju sniegtajiem priekšlikumiem un Aģentūras Lēmumā Nr. 5-02-2/6/2023 noteikto iekļauti Ziņojuma 17. pielikumā.
- 5.3.5. Atsaucoties uz Aģentūras lūgumu²³ sniegt viedokli par Ziņojumu, Birojā tika saņemtas Veselības inspekcijas 2025. gada 30. janvāra vēstule Nr. 2.4.6.-1./44 un Pašvaldības 2025. gada 6. februāra vēstule Nr. DKN/2025/4.10/365-N un Dienesta 2025. gada 14. februāra vēstule Nr. 2.3/AP/1509/2025. Veselības inspekcija un Pašvaldība savās vēstulēs norādījušas, ka tām nav iebildumu un citu priekšlikumu par Ziņojuma pārstrādāto versiju, Dienesta savā vēstulē norādījis uz informāciju, kas ir jāprecizē un jāpapildina.
- 5.3.6. Izvērtējot iesniegto Ziņojumu, pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Aģentūra ar 2025. gada 17. februāra vēstuli Nr. 10.4/95/2025-N nodeva Ziņojumu papildināšanai, nosūtot Ierosinātājai un Izstrādātājai arī Aģentūrā saņemtos institūciju iesniegtos viedokļus.
- 5.3.7. Papildinātais Ziņojums Birojā iesniegts 2025. gada 23. maijā, bet papildu informācija 26. maijā. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu tīmekļvietnēs: www.geoconsultants.lv un www.eva.gov.lv. Ziņojuma 18. pielikumā ietverts pārskats par Aģentūras 2025. gada 17. februāra vēstulē Nr. 10.4/95/2025-N norādīto komentāru apkopojums un informācija, kā tie ņemti vērā.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. IVN procesa laikā, ņemot vērā institūciju un Aģentūras prasības²⁴, Ziņojums ir pārstrādāts un papildināts, pievienojot precizētu informāciju un sniedzot skaidrojumus. IVN ietvaros vērtētas Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz vidi, tai skaitā gaisa piesārņojošo vielu

²² Aģentūras 2023. gada 12. maija vēstule Nr. 5-01/626/2023.

²³ Aģentūras 2025. gada 16. janvāra vēstule Nr. 5-01/76/2025.

²⁴ Skat. Ziņojuma 11.1. un 11.2. pielikumu.

emisijas un smaku veidošanās, trokšņa ietekmes izmaiņas, augšnes, grunts un ūdeņu aizsardzība u.c. jomas. Vienlaikus Aģentūra konstatē, ka tās norādījumi pārstrādāšanas Lēmumā Nr. 5-02-2/6/2023 par Ziņojumā veikto gaisa piesārņojuma emisiju novērtējuma pilnveidošanu ir ņemti vērā tikai daļēji.

- 6.2. Aģentūra secina, ka Izstrādātājas aktualizētais Ziņojums lielākoties sagatavots atbilstoši Programmā norādītajai detalizācijas pakāpei. Ievērojot IVN kā detalizētas izpētes mērķi un uzdevumu, to, ka par Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumu ir atbildīga Paredzētās darbības Ierosinātāja, kā arī ņemot vērā konstatēto nepilnību apjomu, - Aģentūra nevērtē konstatētos trūkumus saistībā ar emisiju novērtējumu kā nenozīmīgus vai tādus, ko Aģentūras atzinuma izdošanas gaitā būtu iespējams pilnībā novērst, izdarot vispārējus apsvērumus. Ņemot vērā, ka Ziņojums ir pārstrādāts un papildināts vairākas reizes, ievērojot un ņemot vērā konkrētās lietas specifiku, to, ka process iestādē nevar ilgt bezgalīgi, kā arī to, ka Aģentūrai, izdodot atzinumu, nav jāveic Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums Ierosinātājas vietā, Aģentūra nenodod Ziņojumu atkārtotai papildināšanai vai pārstrādāšanai, bet uzskata par nepieciešanu un iespējamu izvirzīt obligātos nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība vai atsevišķas citas saskaņā ar spēkā esošo Atļauju Poligonā turpināmās darbības īstenojamas vai nav pieļaujamas.
- 6.3. Atbilstoši *Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam 2021. – 2028. gadam*²⁵ viens no mērķiem (M4), kurš attiecināms arī uz Poligona darbību, ir “Nodrošināt apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu un atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā.” Paredzētā darbība – jaunas atkritumu apglabāšanas krātuves izbūve – pēc būtības ir grozījumi esošajā A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā, kuru rezultātā kopumā nemainās darbības radītās ietekmes jomas. Izveidojot jaunu atkritumu apglabāšanas krātuvi, tiek rasti labākie risinājumi Poligona ilgtspējīgas darbības nodrošināšanai esošajā teritorijā. Ziņojumā vērtēti alternatīvi tehniskie risinājumi atkritumu apglabāšanas krātuves pamatnes ierīkošanai un novērtēta jaunās Krātuves būvniecības un ekspluatācijas laikā radītā ietekme uz vidi un cilvēku. Ziņojumā ir apzināta paredzēto tehnisko paņēmienu, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu atbilstība nozares LPTP un Noteikumu Nr. 1032 prasībām.
- 6.4. IVN procesa galvenais uzdevums ir identificēt pieteiktās darbības iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību un rast risinājumus šādas ietekmes nepieļaušanai vai samazināšanai, ja tāda tiek konstatēta. IVN ietvarā vērtēta gaisu piesārņojošo emisiju un smaku rašanās un to atbilstīga pārvaldība, sagaidāmās trokšņa ietekmes izmaiņas, ūdens patēriņš, atkritumu un notekūdeņu apsaimniekošanas risinājumi, tajā skaitā monitorings Paredzētās darbības radīto ietekmju uzraudzīšanai. Ziņojumā vērtēti arī iespējamo avāriju riski un pasākumi to samazināšanai. Novērtējumā konstatēts, ka ar Paredzēto darbību nav sagaidāmas būtiskas ainaviskās pārmaiņas, ietekme uz kultūrvēstures un dabas vērtībām un šo ietekmju samazināšanai un pārvaldībai nav nepieciešami specifiski nosacījumi. Aģentūra tālāk šajā atzinumā vērtē tikai būtiskākās Paredzētās darbības radītās ietekmes, kā nozīmīgāko no tām identificējot grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu piesārņojuma esošo un ilgtermiņa ietekmi.
- 6.5. Novērtējot Ziņojuma 6. nodaļā sniegto detalizēto informāciju, Aģentūra secina, ka Uzņēmuma darbībā ir apzināti galvenie avāriju rašanās avoti un veicamie preventīvie pasākumi to mazināšanai un novēršanai. Uzņēmuma personāla sastāvā ir darba aizsardzības speciālists, kurš atbilstoši “Darba aizsardzības likumā” noteiktajam organizē un kontrolē darba aizsardzības pasākumus, veic darba vides iekšējo uzraudzību. Darba aizsardzības speciālists veic darba vides risku izvērtējumu un darba aizsardzības plāna izstrādi. Uzņēmumā regulāri tiek veikta darba vides izvērtēšana, identificētas problēmas un

²⁵ Pieejams <https://likumi.lv/ta/id/320476-par-atkritumu-apsaimniekosanas-valsts-planu-20212028-gadam>.

piemēroti atbilstošākie risinājumi neatbilstību novēršanai. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu norādāms, ka Ierosinātajai ir jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto drošības nosacījumu ievērošana, norādītie procesa vadības un drošības sistēmu uzturēšanas nosacījumi, kuri paredzēti Ziņojumā. Uzņēmuma darbības tehnoloģiskajos procesos arī turpmāk jāparedz un jānodrošina atbilstoši pasākumi drošības jomā, aktualizējot un izstrādājot konkrētus nosacījumus identificētajiem tehnoloģisko iekārtu un tehnoloģisko procesu avāriju riskiem un to novēršanai (nepieļaušanai). Aģentūra secina, ka, ņemot vērā Paredzētās darbības apjomus un specifiku, nav nepieciešams ar šo atzinumu noteikt papildus obligātos nosacījumus bez jau Ziņojuma 6. nodaļā norādītajiem Paredzētās darbības realizācijai avārijas risku novēršanas kontekstā.

- 6.6. Paredzētās darbības īstenošana paredzēta ievērojot normatīvo aktu saistošās prasības, tādēļ Aģentūrai nav nepieciešams atkārtoti uz tām norādīt un tās iekļaut savos nosacījumos. Novērtējuma likuma 24. pants paredz - "Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atlīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi." Aģentūra šajā atzinumā atkārtoti nenorāda ietekmi samazinošos pasākumus, kas jau norādīti Ziņojumā (pasākumu apkopojums -Ziņojuma 10. nodaļa, monitoringa pasākumi – 11. nodaļa) un atbilstošajos tā pielikumos, kuri īstenojami Paredzētās darbības realizācijas gadījumā. Paredzētā darbība pieļaujama tikai nodrošinot Ziņojumā novērtēto vai labāku vides sniegumu.
- 6.7. Ja Paredzētās darbības realizācijas gaitā tiek noteiktas izmaiņas Ierosinātajās funkcionalitāti nodrošinošo tehnoloģiju risinājumos, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un ja nepieciešams – ietekmes sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.
- 6.8. Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Aģentūrai ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā. Tā kā Paredzētās darbības veikšanai pēc akcepta lēmuma saņemšanas būs nepieciešami grozījumi Atļaujā, tajā ņemami vērā arī ar šo atzinumu noteiktie obligātie nosacījumi. Paredzētā darbība ir pieļaujama tikai pēc Aģentūras noteikto nosacījumu izpildes.
- 6.9. **Ziņojumā identificēti un izvērtēti šādi galvenie ar Paredzētās darbības realizāciju saistītie ietekmes uz vidi aspekti:**
 - 6.9.1. ar būvniecības tehniskajiem risinājumiem un tehnoloģisko procesu nodrošināšanu saistītie ietekmes aspekti;
 - 6.9.2. gaisu piesārņojošo vielu emisijas, smakas un izmaiņas gaisa kvalitātē;
 - 6.9.3. troksnis un tā izplatība;
 - 6.9.4. augsnes, grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu kvalitātes nodrošināšana.
- 6.10. **Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības būtiskākās ietekmes uz vidi, Aģentūra secina sekojošo:**
 - 6.10.1. **Ar būvniecības tehniskajiem risinājumiem un tehnoloģisko procesu nodrošināšanu saistītie ietekmes aspekti:**
 - 6.10.1.1. Paredzētā darbība ir jaunas atkritumu apglabāšanas krātuves aptuveni 4,8 ha platībā un saistītās infrastruktūras izbūve esošajā Poligona teritorijā, kā arī kompostēšanas laukuma izbūve aptuveni 1 ha lielā platībā. Poligona darbībai

izsniegta A kategorijas piesārņojošo darbību atļauja, kurā pēc akcepta lēmuma saņemšanas būs veicami grozījumi²⁶. Informācija par jaunās atkritumu apglabāšanas krātuves un kompostēšanas laukuma izbūvi pievienota Ziņojuma 3.3.3. nodaļā. Gāzes un infiltrāta sistēmu pieslēguma vietas esošajiem tīkliem parādītas Ziņojuma 3.14. un 3.15. attēlā. Poligona gāzes un infiltrāta sistēmu izveide aprakstīta arī Ziņojuma 3.1.5. un 3.1.6. nodaļā. Kopumā Ziņojumā pievienotā informācija vērtējama kā sadrumstalota un nepārskatāma.

- 6.10.1.2. Veicot būvdarbus, sagaidāmas būvdarbiem raksturīgās tipiskās ietekmes. Ziņojumā prognozēta to radīta īslaicīga, lokāla ietekme, galvenokārt kā trokšņa un vibrācijas līmeņa pieaugums no būvniecībā iesaistītām tehnikas vienībām un transporta kustības. Līdz ar to būvprojekta sastāvā jāparedz pasākumi negatīvās ietekmes uz vidi samazināšanai un prasību ievērošanas kontrolei.
- 6.10.1.3. Ņemot vērā, ka Darbības vieta reģistrēta *Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas* reģistrā kā potenciāli piesārņota (skat. arī šī atzinuma 3.2.6. punktu), Aģentūras ieskatā uzmanība Paredzētās darbības realizācijas laikā jāpievērš izraktā materiāla piesārņojuma līmeņa novērtēšanai/kontrolei un atbilstošai turpmākai to izmantošanai vai apsaimniekošanai, kā arī risinājumiem, kas nepieļauj piesārņojuma nonākšanu virszemes un pazemes ūdeņos un gruntī. Līdz ar to būvprojekta sagatavošanā ņemamas vērā un būvdarbu realizācijā ievērojamas Ministru kabineta 2017. gada 9. maija noteikumu Nr. 253 "Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 253) prasības, jo īpaši punktos 125., 128., 129., un 131. norādītās²⁷ attiecībā uz notekūdeņu apsaimniekošanu būvlaukumā visā būvdarbu veikšanas periodā. Nosaījumi grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu aizsardzībai izvirzīti arī šī atzinuma 6.10.4. punktā.
- 6.10.1.4. Saskaņā ar Ziņojumā veikto novērtējumu secināts, ka jaunās atkritumu krātuves izbūve īstenojama atbilstoši 1. alternatīvas risinājumam – krātuves pamatne veidojama to izbūvējot no mākslīgi izveidota izolācijas slāņa (Ziņojuma 8.1. attēls, skat. arī šī atzinuma 3.4. punktu). Tā kā gruntsūdens līmenis teritorijā ir relatīvi augsts un mainīgs (skat. arī šī atzinuma 3.3.7. un 3.3.8. punktu), Ierosinātajai jānodrošina, ka visā poligona ekspluatācijas laikā gruntsūdens līmenis būs vismaz par 1 m zemāks par poligona krātuves pamatni (Noteikumu Nr. 1032 6.2. apakšpunkts). Būvprojekta sagatavošanas laikā jāvērtē jaunās Krātuves izbūves, tajā skaitā meliorācijas sistēmas pārkārtošanas, un ekspluatācijas radīto sagaidāmo ietekmi uz gruntsūdens līmeni teritorijā, aprēķinos jāņem vērā arī gruntsūdens līmeņa sezonālās svārstības un poligonā apglabājamo atkritumu radītā slodze. Nepieciešamības gadījumā jāparedz virsmas uzbēršanas risinājumi. Dienestā jāsaņem šim mērķim nepieciešamo materiālu izmantošana un, ja attiecināms, piesārņojuma kontroles procedūra izmantojamajos materiālos.
- 6.10.1.5. Būvdarbu izpilde paredzēta vairākās kārtās, to secība aprakstīta Ziņojuma 3.3.3. nodaļā. Paredzēts, ka būvniecības 1. kārtā tiks veikti nepieciešamie papildizpētes darbi un teritorijas sagatavošana pamatnes izbūvei. Būvniecības 2. kārtā paredzēta vaļņu un krātuves konstrukcijas un pamatnes izveidošana. Šajā etapā jānodrošina jaunās un vecās krātuves pamatnes un gāzes un infiltrāta un

²⁶ Grozījumi galvenokārt attieksies uz objektu un infrastruktūras novietojumu Poligonā un saistīto procesu darbības apjomu (biogāzes, infiltrāta, notekūdeņu u.c.) precizēšanu, kā arī monitoringa pasākumu un piesārņojošās darbības realizācijas nosacījumu papildināšanu.

²⁷ Skatāmi Noteikumu 253. 7.5. nodaļā (pieejami <https://likumi.lv/ta/id/291197-atsevisku-inzenierbuvju-buvnoteikumi>).

kondensāta savākšanas sistēmu savienojumu izveide, kā arī iekšējo ceļu izbūve un meliorācijas sistēmu pārkārtošana. Projektā jāizvērtē esošā kolektora caurplūdes pietiekamība, ja nepieciešams, jāpārbūvē vai jāveido papildus kolektori infiltrāta un lietus notekūdeņu novadīšanai uz attīrīšanas iekārtām. Būvprojekta izstrādes gaitā jāizvērtē esošo notekūdeņu un infiltrāta attīrīšanas iekārtu kapacitāte (tajā skaitā ņemot vērā kondensāta apjoma pieaugumu biogāzes savākšanas/ražošanas procesos) un jaudu pietiekamība, nepieciešamības gadījumā jānosaka jaunu iekārtu uzstādīšana vai citi risinājumi jaudu palielināšanai.

- 6.10.1.6. Ņemot vērā, ka Poligonā vienlaicīgi tiks savākta/ražota biogāze ar atšķirīgu sastāvu no trīs avotiem (BNA rūpnīca, esošā energosūna, jaunā Krātuve), būvprojektā jāparedz tehnisks risinājums, kā tas norādīts Ziņojuma 18. pielikumā, kas nodrošinās vienmērīgu biogāzes padevi uz koģenerācijas iekārtu (skat. arī šī atzinuma 3.3.17. punktu) un līdz minimumam samazinās neatbilstošas koncentrācijas biogāzes sadedzināšanu lāpās.
- 6.10.1.7. Kompostēšanas laukuma izbūve paredzēta būvniecības 2. kārtā, laukuma segumu veidojot no ūdensnecaurlaidīga asfaltbetona vai atbilstošas markas betona. Laukumam paredzēts izveidot divus lietus notekūdeņu novadīšanas risinājumus (izmantojami atkarībā no laukumā uzglabājamo atkritumu veida) – ar pieslēgumu esošajai infiltrāta savākšanas sistēmai, vai jaunizveidotajai lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtai ar turpmāku novadīšanu vidē.
- 6.10.1.8. Vērtējot būvniecības ietekmju būtiskumu, Aģentūra nekonstatē, ka tās varētu būt nozīmīgas un kompleksas, bet vērtējamās kā salīdzinoši īslaicīgas un pārejošas. Kā būtiskākās vērtējamās ietekmes, kas saistītas ar krātuves pamatnes laikā izrokamā un pārvietojamā materiāla loģistikas risinājumiem un piesārņojuma kontroles nodrošināšanu un virszemes ūdeņu plūsmas risinājumu pārkārtošanu. Būvniecības laikā jānodrošina atbilstoši un pietiekami tehniski risinājumi, lai nepieļautu iespējamā piesārņojuma pārneši no pamatnes izraktajām frakcijām un savācamajiem lietus ūdeņiem uz grunti, gruntsūdeņiem un virszemes ūdeņiem. Potenciālie būvniecības procesā iespējamo avāriju radītie vides riski nav vērtējami kā augstas varbūtības notikumi, ja tiek ievēroti organizatoriski un inženiertehniski pasākumi avāriju situāciju nepieļaušanai (nolijumu savākšanas materiāli, absorbenti u.c.). Ar būvdarbiem tiks radītas raksturīgās ietekmes: troksnis, gaisa piesārņojošo vielu emisijas, palielināta smagā transporta kustība galvenokārt Poligona teritorijā u.c., ko iespējams mazināt, ievērojot normatīvo aktu prasības un īstenojot Ziņojuma 5.1. nodaļā norādītos risinājumus un darba organizācijas principus, kā arī ņemot vērā tehniskajos noteikumos un būvprojektā noteikto.
- 6.10.1.9. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar būvniecības procesu, Aģentūra atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:**
- a) Ierosinātajai jānodrošina, ka visā poligona ekspluatācijas laikā gruntsūdens līmenis ir vismaz par 1 m zemāks par poligona krātuves pamatni. Ja izpētes un/vai aprēķinu laikā tiek konstatēts, ka atbilstoša gruntsūdens līmeņa nodrošināšanai ir nepieciešama virsmas uzbēršana, šim mērķim izmantojamo materiālu piesārņojuma kontroles procedūra saskaņojama Dienestā pirms būvdarbu uzsākšanas.
 - b) Jāizstrādā rīcības programma un risinājumi atkritumu krātuves un kompostēšanas laukuma pamatnes izbūves laikā norokamā slāņa piesārņojuma pakāpes kontrolei, uzglabāšanai, izmantošanai un turpmākai

apsaimniekošanai atkarībā no konstatētās piesārņojuma pakāpes. Programma izstrādājama un saskaņojama ar Dienestu pirms būvdarbu uzsākšanas.

- c) Nav pieļaujama atkritumu krātuves un kompostēšanas laukuma pamatnes izbūves laikā norakto piesārņoto materiālu (ja tādi konstatēti) īslaicīga uzglabāšana zonās un teritorijās bez atbilstošiem piesārņojuma izplatības ierobežošanas risinājumiem.**
- d) Lai nodrošinātu grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu aizsardzību no piesārņojuma riskiem, visās zonās, kurās paredzētas darbības ar atkritumiem un piesārņotu materiālu, jānodrošina risinājumi lietusu notekūdeņu savākšanai un atbilstošai attīrīšanai.**
- e) Būvprojektā jāparedz tehniskie risinājumi, kas nodrošina atbilstošu no visiem rašanās avotiem savāktās biogāzes (poligona gāzes), nepieciešamības gadījumā arī dabas gāzes, vienmērīgu un kontrolētu padevi uz koģenerācijas iekārtu.**

6.10.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisijas, smakas un izmaiņas gaisa kvalitātē:

6.10.2.1. Ziņojumā veiktā IVN tiešais objekts ir jaunas atkritumu šūnas un kompostēšanas laukuma izbūve esošā Poligona teritorijā. Tomēr, ņemot vērā, ka tā ir kopējo Poligonā ar atkritumiem veikto darbību būtiska sastāvdaļa, Ziņojumā vērtēta arī visu Poligonā veikto darbību kopuma radītā ietekme un sagaidāmās izmaiņas gaisa kvalitātē. Kā galvenās gaisu piesārņojošās vielas tiks emitēti oglekļa (CO un CO_2), slāpekļa (NO_x) un sēra (SO_2) oksīdi no koģenerācijas iekārtām un citām sadedzināšanas iekārtām. Cieto daļiņu jeb putekļu emisijas avoti būs galvenokārt inerto atkritumu apstrādes iecirknis, izmantotās tehnikas dzinēji un ceļa virsmu putēšana, bet smaku emisijas iespējamās visos objektos, kuros tiek veiktas darbības ar atkritumiem. Tā kā emisiju veidošanās esošajos Poligona objektos nav šīs IVN procedūras tiešais objekts, nosacījumi emisiju uzraudzībai koģenerācijas iekārtām un citiem emisiju avotiem Poligona ekspluatācijas periodā precizējami Atļaujā, veicot tajā grozījumus.

6.10.2.2. Ziņojumā ir apzināti Poligonā esošie galvenie gaisu piesārņojošo vielu un smaku emisijas avoti, kā arī veikts sagaidāmās ietekmes izmaiņu vērtējums (Ziņojuma 2. un 9. pielikums²⁸, arī 3.13., 3.14., 5.3.²⁹ un 5.4. nodaļas, emisiju testēšanas pārskati pievienoti 10. pielikumā).

6.10.2.3. Aģentūra konstatējusi, ka Ziņojumam pievienotais emisiju novērtējums attiecībā uz biogāzes un cita veida kurināmā sadedzināšanas iekārtām tikai daļēji sagatavots atbilstoši Pārstrādāšanas Lēmuma Nr. 5-02-2/6/2023 4.8. punkta prasībām par Ministru kabineta 2021. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 17 "Par gaisa piesārņojuma ierobežošanu no sadedzināšanas iekārtām" (turpmāk – Noteikumi Nr. 17) piemērošanu. Veicot emisiju aprēķinus un sagatavojot jaunu emisiju limitu projektu grozījumu Atļaujā veikšanai, projekta atbilstības Noteikumos Nr. 17 ievērošana nodrošināma, cita starpā arī attiecībā uz dūmgāzu plūsmas un emisijas faktoru aprēķinā izmantojamo pieeju un vērtējot vairāku kurināmo vienlaicīgu izmantošanu (dabas gāze un biogāze var vienlaicīgi tikt sadedzināta koģenerācijas iekārtā). Savukārt emisiju limiti nosakāmi ņemot vērā faktiskos koģenerācijas iekārtas

²⁸ Ziņojuma 2. pielikumā pievienoto emisiju novērtējumu 2023. gadā sagatavojusi un 2025. gadā papildinājusi SIA "Ekosoft" (reģistrācijas Nr. 40003048278), bet Ziņojuma 9. pielikumā pievienoto smaku novērtējumu 2025. gadā sagatavojusi SIA "TEST" (reģistrācijas Nr. 40003082969). Emisiju un smaku izkliedes aprēķina programmu ievaddati pievienoti elektroniskajos pielikumos.

²⁹ Ziņojuma 5.3. nodaļā vērtētas arī siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas

darbības nosacījumus, tajā skaitā poligona gāzes sastāvu un iekārtas tehniski iespējamo labāko sniegumu.

6.10.2.4. Vienlaikus Aģentūra konstatē, ka Poligonā ekspluatētās sadedzināšanas iekārtas klasificējamas kā vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtas³⁰ (vienas koģenerācijas iekārtas ar kurināmo ievadītā nominālā siltuma jauda ir 1,68 MW, Poligonā uzstādītas divas šādas iekārtas), kas atbilst C kategorijas piesārņojošai darbībai³¹. No Ziņojumā pievienotās informācijas konstatējams, ka pēc jaunās Krātuves nodošanas ekspluatācijā būtiski nemainīsies sadedzināmās poligona gāzes apjoms un sadedzināšanas iekārtu ekspluatācijas principi. Līdz ar to konstatētās nepilnības emisiju novērtējumā ir novēršamas sagatavojot normatīvo aktu prasībām un faktiskajai situācijai (tajā skaitā ņemot vērā pilnveidoto kurināmā padeves risinājumu uz koģenerācijas iekārtu un faktisko poligona gāzes sastāvu) atbilstošu emisiju aprēķinu un limitu projektu, kas iesniedzams Dienestā Atļaujas grozījumu sagatavošanai.

6.10.2.5. Ziņojumam nav pievienots detalizēts apraksts par dažādajos rašanās avotos (BNA rūpnīca, energošūna, jaunā Krātuve) iegūtās biogāzes sastāvu un tā izmaiņu dinamiku, uzkrāšanas/sajaukšanas tehniskajiem risinājumiem, kas nodrošinās vienmērīgu gāzes padevi uz esošajām koģenerācijas iekārtām³². Ziņojuma 2. pielikumā norādīts, ka “Gadījumā, ja biogāzē būs zema metāna koncentrācija, tad pastāv iespēja piejaukt biogāzei dabasgāzi līdz 220 000 m³/gadā. Dabasgāzes pievienošana biogāzei var būt nepieciešama, lai nodrošinātu vienmērīgu koģenerācijas iekārtu darbību.” Tehniskie risinājumi un pamatojums pievienojamā dabasgāzes daudzuma noteikšanai nav pievienots.

6.10.2.6. Izvērtējot Ziņojumam pievienotajā koģenerācijas iekārtas pasē norādīto informāciju konstatējams, ka dzinēju darbībai nepieciešamā kurināmā siltumspējai jābūt ne zemākai par 20 MJ/Nm³, kas atbilst aptuveni 55 % metāna koncentrācijai biogāzē (skat. arī šī atzinuma 3.3.17. punktu). Šādai kvalitātei, pirmsšķietami, atbildīs galvenokārt tikai BNA rūpnīcā saražotā biogāze. Līdz ar to Aģentūra uzskata par samērīgu noteikt papildus nosacījumus (skat. arī šī atzinuma 6.10.1.9. e nosacījumu), kuru izpilde nodrošināma būvprojekta un/vai Atļaujas grozījumu saskaņošanas stadijā.

6.10.2.7. Izvērtējot Ziņojumam pievienoto informāciju attiecībā uz gaisa kvalitātes novērtējumu, Aģentūra bez jau iepriekš norādītajiem aspektiem ņem vērā, ka Paredzētā darbība, kurai piemērota IVN procedūra, ir jaunas atkritumu apglabāšanas krātuves (sadzīves atkritumu apglabāšanas krātuves II kārtas izbūvei cieto sadzīves atkritumu poligonā “Ķīvētes”) un saistītās infrastruktūras izbūve esošajā Poligona teritorijā. Poligona esošajai darbībai izsniegta A kategorijas piesārņojošo darbību atļauja, kurā ietverti nosacījumi attiecībā uz emisiju gaisā un smaku avotu ekspluatāciju. No Ziņojumā pievienotās secināms, ka jaunās Krātuves izbūve un ekspluatācija būtiski nemainīs esošo emisijas avotu un procesu raksturu un darbības

³⁰ Atbilstoši Noteikumu Nr.17 3.1.2. punktam - vidējas jaudas sadedzināšanas iekārta – sadedzināšanas iekārta, kuras kopējā nominālā ievadītā siltuma jauda ir 1 MW vai lielāka, bet mazāka par 50 MW

³¹ Atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumu Nr. 1082 “Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” 2. pielikumam C kategorijas piesārņojošas darbībai atbilst sadedzināšanas iekārtas (iekārta, kurā oksidē kurināmo, lai iegūtu siltumenerģiju tālākai izmantošanai), kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir: 1.1.1. vienāda ar vai lielāka par 0,2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo

³² Ziņojuma 18. pielikumā sniegts skaidrojums par Aģentūras pieprasīto precizējumu: “Papildināta IVN ziņojuma aktuālā redakcija ar pašlaik notiekošajiem un paredzētajiem gāzes savākšanas, sajaukšanas un sadedzināšanas procesiem.” Taču detalizēts un pietiekams skaidrojums par trijos avotos iegūtās atšķirīgas kvalitātes biogāzes sajaukšanas risinājumiem pirms padeves uz koģenerācijas iekārtām Ziņojumā nav pievienots.

apjomu. Ierosinātājas ieskatā būs iespējams turpināt esošo koģenerācijas staciju ekspluatāciju, kā arī galvenais biogāzes ražošanas avots būs BNA rūpnīca, kuras darbība jau šobrīd tiek regulēta ar Atļaujas nosacījumiem. Līdz ar to, lai gan pievienotais emisiju novērtējums tikai daļēji atbilst normatīvo aktu prasībām, Aģentūra uzskata par iespējamu izvirzīt nosacījumus Paredzētās darbības īstenošanai, un noteikt būvprojekta un Atļaujas grozījumu stadijā veicamās darbības konstatēto trūkumu novēršanā vides jomā.

6.10.2.8. Aģentūra vērš Ierosinātājas uzmanību uz apstākli, ka IVN vienīgais mērķis nav noteikt nosacījumus, ar kādiem netiktu pārsniegti normatīvajos aktos noteiktie robežlielumi, bet arī noskaidrot un ievērot izvēlēto risinājumu (iekārtu) sniegumu, lai nodrošinātu pēc iespējas augstāku vides un cilvēku aizsardzības līmeni faktiskajos iekārtu ekspluatācijas apstākļos. Aģentūra norāda, ka negatīvās ietekmes novēršanai vai samazināšanai piesārņojošās darbības atļaujā nosakāmi limiti, kas atbilst iekārtas labākajam iespējamajam (un/vai ražotāja garantētajam) sniegumam normālos ekspluatācijas apstākļos³³, ne tikai jānodrošina normatīvajos aktos noteikto robežlielumu ievērošana. Līdz ar to Aģentūra uzskata par samērīgu attiecībā uz Poligonā saražotās biogāzes (poligona gāzes) sadedzināšanu (lietderīgu izmantošanu) sagatavot jaunu emisiju limitu projektu, kurā ņemts vērā, ka A kategorijas piesārņojošās darbības operatoram jānodrošina pēc iespējas augstāks vides sniegums³⁴ ekspluatējot jebkuru no Darbības vietā uzstādītajām iekārtām. Nav pieļaujama situācija, kurā poligona gāze tiek sadedzināta lāpās nepietiekošas koģenerācijas iekārtas kapacitātes dēļ³⁵. Tāpat nav pieļaujama poligona gāzes sadedzināšana lāpās bez sadedzinātā kurināmā apjoma uzskaites un sastāva kontroles.

6.10.2.9. Ziņojumā kā stacionāri emisijas (Ziņojuma 2. pielikums un tā 3.(13.) tabula *No emisijas avotiem gaisā emitētās vielas*) un smaku (Ziņojuma 9. pielikums un tā 12. tabula *Emisijas avotu fizikālais raksturojums*) avoti identificētas divas poligonā iegūtās biogāzes koģenerācijas iekārtas un lāpas, mobilā smalcināšanas iekārta, atkritumu apglabāšanas šūnas, kompostēšanas laukums, infiltrāta dīķis, BNA rūpnīcas objekti (biofiltrs, tuneļi u.c.). Emisiju avotu klāstā nav iekļautas inerto materiālu krautnes, pamatojot to ar aprēķina rezultātiem Ziņojuma 3.7.3. nodaļā un nosacījumu, ka sausā un vējainā laikā tās tiks mitrinātas. Aprēķinos un novērtējumā nav ņemta vērā arī tehnikas pārvietošanās poligona teritorijā. Vērtējot smalcinātāja darbību ņemta vērā tikai dzinēja darbība, norādot, ka putekļu emisijas no apstrādājamā materiāla tiks novērstas ar tehniskiem paņēmieniem. Pieņemts, ka smalcinātājs darbosies līdz 1 h dienā un 350 h gadā, bet maksimālais patērētās dīzeldegvielas daudzums nepārsniegs 20 t gadā. Aģentūra vērš ierosinātājas uzmanību uz apstākli, ka pirms emisiju projekta sagatavošanas izvērtējams, vai šobrīd paredzētais BNA iekārtā saražotā komposta sijāšanas un atkritumu smalcināšanas iekārtu režīms atbilst (ir pietiekošs) prognozētajām atkritumu plūsmām, nepieciešamības gadījumā veicamas atbilstošas korekcijas emisijas avotu rādītājos.

³³ Attiecībā uz koģenerācijas iekārtai piemērojamiem emisiju limitiem, tie nosakāmi ekspluatācijas režīmam, kad tiek sadedzināta poligona gāze ar tai raksturīgo metāna, CO₂ un citu gāzu saturu, nevis izmantojot pieņēmumu, ka tiek sadedzināts tīrs metāns. Ja nepieciešams, aprēķinā jāņem vērā vienlaicīga poligona un dabas gāzes sadedzināšana koģenerācijas iekārtā.

³⁴ Skat. arī Direktīvas 2010/75/ES *par rūpnieciskajām un lopkopības emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole)* (turpmāk – Direktīva 2010/75), pieejama <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:02010L0075-20240804>.

³⁵ Ziņojuma 135. lpp. norādīts: “Daļa no saražotās biogāzes tiks sadedzināta lāpā [...], ja saražotās biogāzes apjoms būs lielāks nekā spēš patērēt koģenerācijas iekārtas”.

- 6.10.2.10. Ziņojumā secināts, ka būvniecības procesa emisijas neradīs būtisku gaisa kvalitātes pasliktināšanos un robežlielumu pārsniegumus ārpus Poligona teritorijas.
- 6.10.2.11. Poligonā radīto smaku ietekme un ar Paredzēto darbību radītās izmaiņas vērtētas Ziņojuma 9. pielikumā 3.14. un 5.4. nodaļā. Smaku ietekmes novērtējums veikts izmantojot Poligonā un līdzīgos objektos (SAP "Brakšķi" un SAP "Getliņi") veiktu mērījumu rezultātus. Aģentūra konstatē, ka veikto mērījumu skaits ir neliels, kā arī nav izdarāmi secinājumi par iespējamo sezonālo ietekmi uz rezultātiem avotos, kuros tā varētu būt iespējama (piemēram, infiltrāta dīķis, komposta uzglabāšana un apstrāde). Atbilstoši Ziņojuma 9. pielikumā veiktajam smaku ietekmes novērtējumam konstatējams (9. pielikuma 13. tabula), ka nozīmīgākais smaku daudzums tiek emitēts no avotiem Poligona ziemeļu daļā – no apglabāšanas šūnām un atkritumu kompostēšanas laukuma.
- 6.10.2.12. Atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumu Nr. 724 *Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos* (turpmāk – Noteikumi Nr.724) noteiktajam, smaku koncentrācija ārpus Darbības vietas noteikta tuvākajās vērtējamajās teritorijās – trijās dzīvojamo māju teritorijās un nosakot maksimālās ietekmes punktu tieši aiz Poligona robežas. Poligona radītās ietekmes īpatsvars visos gadījumos ir lielāks par 99%. Augstākās smaku koncentrācijas ($1,4 - 1,7 \text{ ou}_E/\text{m}^3$) noteiktas dzīvojamās mājās "Vilteri" un "Skujenieki" (tabula Ziņojuma 9. pielikuma 24. lpp.), bet dzīvojamā mājā "Kāliši" noteiktās koncentrācijas ir zemākas par smakas uztveres sliekšni (nepārsniedz $0,8 \text{ ou}_E/\text{m}^3$). Noteikumos Nr. 724 noteiktais smaku koncentrācijas mērķlielums, ko nedrīkst pārsniegt vairāk par 168 stundām gadā ir $5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$, savukārt noteiktais smakas uztveres sliekšnis ir $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Konstatējams, ka Ziņojumā prognozētais maksimālais smaku emisiju koncentrāciju līmenis ārpus Poligona teritorijas, kas noteikts sliktākajai vērtējumā pieņemtajai situācijai, ir augsts un var pārsniegt mērķlielumu. Proti, atbilstoši veiktajai jutības analīzei (aprēķins veikts secīgiem 3 gadiem) noteiktā maksimālā smaku koncentrācija ir robežās no 4,9 līdz $5,3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (skat. smaku izkliedes kartes bez numura Ziņojuma 9. pielikuma 53. – 55. lpp.), taču Ziņojuma sagatavošanas laikā šajās teritorijās neatrodas dzīvojamās mājas. Aģentūra vērš pašvaldības uzmanību, ka aprēķinu rezultāti ņemami vērā plānojot jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas un saskaņojot viensētu būvniecību Poligona ietekmes zonā. Atbilstoši veiktajiem aprēķiniem, ietekmes zona, kurā iespējama uztveres sliekšņa koncentrāciju pārsniegšana, ir aptuveni 800 m platumā ārpus Poligona robežas.
- 6.10.2.13. Ņemot vērā, ka smaku ietekmes novērtējumā izmantoti tikai atsevišķi smaku mērījumu rezultāti Darbības vietā un līdzīgos objektos, Ziņojumā iegūtie rezultāti vērtējami ar piesardzību. Pamatotu sūdzību gadījumā veicami smaku mērījumi emisiju avotos un/vai uz teritorijas robežas un atkarībā no rezultātiem, lemjams par turpmāko rīcību smaku ietekmes mazināšanai. Veicot turpmākos smaku emisiju mērījumus (saskaņā ar Atļaujā noteikto), to laiks un kontrolējamie avoti nosakāmi tā, lai tiktu uzkrāti dati par ietekmes izmaiņām visos gadalaikos.
- 6.10.2.14. Emisiju un smaku ietekmes novērtējuma metodiskā pieeja un aprēķinu piemēri norādīti Ziņojuma 2. un 9. pielikumos. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķināšanai izmantotās datorprogrammas ir pielietojamas transporta un rūpniecisko avotu gaisa izmešu izkliedes un smakas izplatības aprēķināšanai, ņemot vērā emisijas avotu īpatnības, apkārtnes apbūvi un reljefu, kā arī vietējos meteoroloģiskos apstākļus.
- 6.10.2.15. Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā nav pieļaujams būtiski sliktāks vides sniegums par to, kādu Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies sasniegt. Uzsākot Poligona ekspluatāciju normāla darba režīmā (pēc jaunās Krātuves nodošanas

ekspluatācijā), Ierosinātājai jānodrošina ražošanas iekārtu un emisijas avotu fizikālo parametru atbilstība aktualizētajā emisiju novērtējumā un Atļaujā noteiktajām vērtībām, kā arī atbilstība aprēķinos izmantotajiem emisiju raksturlielumiem, Atļaujā limitētajam piesārņojošo vielu un smaku emisiju koncentrācijām, temperatūrai, emisijas avotu darbības laikam un citām vērtībām, kas tieši ietekmē piesārņojuma koncentrāciju izplūdē un izkliedē. Parametru kontrole jānodrošina tai skaitā veicot arī atbilstošu nepārtrauktu un periodisku mērījumu sēriju, kas atbilst LPTP un Atļaujā noteiktajai regularitātei un detalizācijas pakāpei.

6.10.2.16. Ierosinātājai jāņem vērā, ka gadījumā, ja uzsākot Paredzēto darbību tiek konstatētas no Ziņojumā vērtētajām būtiski atšķirīgas piesārņojošo vielu un smaku emisijas, tajā skaitā ar poligona gāzes apjomu un kvalitāti saistītās, precizējami darbības veikšanas nosacījumi un, ja nepieciešams, nosakāmi un īstenojami arī ietekmi samazinoši pasākumi.

6.10.2.17. Atbilstības novērtējums nozarei piemērojamiem LPTP pievienots Ziņojuma 16. pielikumā un 3.17. nodaļā. No emisiju un smaku pārvaldības viedokļa kā būtiskākais Ierosinātājas veiktais atkritumu apstrādes posms Poligona darbībā vērtējama BNA pārstrāde, atkritumu gāzes emisiju pārvaldība un ar infiltrāta apsaimniekošanu saistītie procesi, kuri jau šobrīd notiek Poligonā un nav tiešs šī IVN procesa objekts. Savukārt iznomātajās teritorijās tie ir sadzīves atkritumu šķirošanas un apstrādes procesi, kā arī bīstamo atkritumu apsaimniekošana (ja tiks uzsākta katalizatoru pārstrāde). Vienlaikus Aģentūra konstatē, ka atbilstoši Ziņojuma 3.5. tabulā norādītajam, laika periodā no 2020. līdz 2023. gadam savāktās atkritumu gāzes sadedzināšanas procesā (netiek norādīts lāpās sadedzinātais daudzums) iegūtās siltumenerģijas izmantošana notikusi aptuveni 66 % apjomā. Aģentūra norāda, ka, cita starpā, ņemot vērā arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra direktīva 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole)³⁶ (turpmāk – Direktīva 2010/75/ES) un klimata politikas nostādnes, rodami risinājumi lietderīgākai siltuma resursu izmantošanai.

6.10.2.18. Ziņojuma 5.3. nodaļā raksturoti siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisijas avoti Poligonā, kā arī risinājumi metāna emisiju samazināšanai. Poligona darbības rezultātā nozīmīgākās SEG emisijas ir oglekļa dioksīds un metāns, kas veidojas atkritumu sadalīšanās un arī poligona gāzes sadedzināšanas rezultātā. Kā otra lielākā tiešo SEG emisiju rašanās grupa identificēta autotransporta radītās emisijas. Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai, sistemātisks Poligonā radīto SEG emisiju novērtējums tiek īstenots no 2023. gada³⁷. Atbilstoši Ziņojumā aprēķinātajam, kopā 2023. gadā radītas 1461 t CO₂ ekv. SEG emisiju, savukārt biogēnās SEG emisijas, kas rodas poligona gāzes sadedzināšanas rezultātā, ir aprēķinātas 1,92 t CO₂ ekv. līmenī. Atkritumu transportēšanas un cita autotransporta darbības rezultātā tika emitēts aptuveni 15 % no kopējā SEG emisiju daudzuma. Ziņojumā secināts, ka Paredzētās darbības rezultātā, būvniecības procesa laikā nebūtiski palielināsies ar transportu saistītā SEG emisiju daļa. Tāpat ir paredzams, ka radušās SEG emisijas atkritumu apglabāšanā samazināsies, jo jānodrošina, ka samazinās apglabāto atkritumu īpatsvars radīto atkritumu apjomā.

6.10.2.19. Lemjot par nosacījumu izvirzīšanu Paredzētās darbības realizācijai, Aģentūra ņem vērā, ka Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu (tajā skaitā emisiju un smaku līmeņus), līdz ar to Paredzētā darbība īstenojama atbilstoši Ziņojumā novērtētajiem un Atļaujā saskaņotajiem risinājumiem, vai arī

³⁶ Direktīva 2010/75/ES pieejama:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:02010L0075-20240804>

³⁷ Aprēķinu metodiku izstrādājusi kā arī aprēķinus veikusi SIA “Bureau Veritas Latvia” (Ziņojuma 185. lpp.)

īstenojami ar Dienestu saskaņoti citi risinājumi, kas nodrošina līdzvērtīgu vai labāku vides aizsardzības līmeni.

6.10.2.20. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar gaisu piesārņojošo vielu un smaku emisijām un izmaiņām gaisa kvalitātē atkritumu krātuves un kompostēšanas laukuma izbūves un ekspluatācijas laikā, Aģentūra uzskata par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:

- a) Būvniecības periodā un Poligona normālas darbības laikā putekļu emisiju izplatības ierobežošana nodrošināma atbilstoši Ziņojuma 3.4. un 5.3. nodaļā, 10.2. tabulā, kā arī 16. pielikumā norādītajiem tehniskajiem risinājumiem, vai īstenojami risinājumi, kas nodrošina līdzvērtīgu vai labāku vides aizsardzības līmeni. Smalcināšanas/drupināšanas un sijāšanas iekārtu darbība pieļaujama tikai atbilstoši Atļaujā saskaņotajam darba laika un degvielas patēriņa fondam.
- b) Paredzētajai darbībai aktuālais pieļaujamās ietekmes līmenis, smaku un emisiju limiti, kā arī nepārtraukto un periodisko mērījumu regularitāte, un veikšanas nosacījumi nosakāmi Atļaujā.
- c) Emisiju aprēķins un limitu projekts izstrādājams atbilstoši faktiskajai situācijai, ņemot vērā pilnveidoto kurināmā padeves risinājumu uz koģenerācijas iekārtu, un normatīvo aktu prasībām un LPTP. Pārstrādātais emisiju aprēķins un limitu projekts iesniedzams Dienestā.
- d) Nosacījumi emisiju uzraudzībai koģenerācijas iekārtās un citos emisiju un smaku avotos Poligona ekspluatācijas periodā nosakāmi Atļaujas pārskatīšanas laikā. Koģenerācijas iekārtu emisiju uzraudzības nosacījumos jāņem vērā iespējamās sezonālās atšķirības biogāzes daudzumā un sastāvā katrā no ieguves avotiem.
- e) Nav pieļaujama poligona gāzes sadedzināšana lāpās nepietiekošas koģenerācijas iekārtas kapacitātes vai poligona gāzes nepietiekamas koncentrācijas dēļ. Sadedzināšana lāpās izmantojama tikai kā īslaicīgs risinājums avārijas situācijās un/vai iekārtu palaišanas/apturēšanas laikā. Nodrošināma lāpās sadedzinātās biogāzes daudzuma uzskaitē un sastāva kontrole.
- f) Ekspluatācijas fāzē, pamatotu sūdzību saņemšanas gadījumā normatīvajos aktos par piesārņojošas darbības izraisītu smaku noteikšanu un izplatības ierobežošanu noteiktajos gadījumos, veicami smaku mērījumi. Atkarībā no smaku mērījumu rezultātiem lemjams par papildu pasākumiem, tai skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu precizēšanu.

6.10.3. Troksnis un tā izplatība:

6.10.3.1. Ziņojumā, vērtējot Paredzētās darbības un tās ietekmes zonā esošos (fona) trokšņa avotus, pārbaudīta radītās ietekmes atbilstība Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 *Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība* (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) robežlielumiem. Trokšņa novērtējums veikts ar mērķi noteikt, vai izbūvējot un ekspluatējot jauno atkritumu apglabāšanas šūnu un kompostēšanas laukumu tiks ievēroti vides trokšņa robežlielumi vērtējamajās dzīvojamās apbūves teritorijās. Trokšņa ietekmes vērtējums pievienots Ziņojuma

6. pielikumā (turpmāk – Trokšņa novērtējums³⁸), novērtējuma secinājumi apkopoti Ziņojuma 3.15. nodaļā. Vērtēta esošā situācija, Paredzētās darbības radītais trokšnis būvniecības 2. kārtā³⁹ (grafiskie rezultāti pievienoti Ziņojuma 3.36. attēlā) un sagaidāmās summārās ietekmes.

- 6.10.3.2. Trokšņa rādītāju novērtēšanai un aprēķināšanai izmantota trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūra *iNoise V2024.2* (izstrādātājs - *DGMR Software B.V.*, Nīderlande), ar kuru iespējams aprēķināt trokšņa rādītājus atbilstoši vides trokšņa novērtēšanas metodēm, kuras noteiktas Noteikumos Nr. 16. Ievaddati un aprēķinu rezultāti pievienoti 6. pielikuma elektroniskajā pielikumā (datne “*iNoise I*”).
- 6.10.3.3. Poligona tuvumā esošās un Ziņojumā vērtētās jutīgās teritorijas atbilstoši to izmantošanas funkcijai identificētas Trokšņa novērtējumā - aptuveni 400 m attālumā uz A no Poligona atrodas mājas “Vilteri”, 550 m attālumā uz D atrodas mājas “Kālīši”, 700 m attālumā uz Z ir mājas “Skujenieki”. Savukārt Grobiņas pilsēta, kas ir tuvākā blīvi apdzīvotā teritorija, atrodas aptuveni 2 km uz D no Poligona robežas.
- 6.10.3.4. Vērtējot fona satiksmes un rūpniecisko trokšņa avotu ietekmi ņemta vērā blakus esošā vēja parka *Grobiņa*, autoceļa A9 *Rīga - Liepāja* un transporta satiksmes uz autoceļa *Grobiņa – SIA “Liepājas RAS”* radītā ietekme. Ņemot vērā, ka Poligona iznomāto teritoriju objektu darbība ir tieši saistīta ar Ierosinātās pamatdarbību, to ietekme vērtēta kopā ar Paredzēto darbību. Dominējošie satiksmes trokšņa avoti vērtētajā teritorijā ir autotransporta kustība pa autoceļu A9. Ierosinātās daļa šajā plūsmā (Ziņojuma 6. pielikuma 2. nodaļas 1. tabula) veido aptuveni 7 %, kas ļauj secināt, ka Paredzētās darbības ietekme uzskatāma par nebūtisku.
- 6.10.3.5. Poligona trokšņa avotu raksturojums pievienots Trokšņa novērtējuma 3. nodaļā. Poligona teritorijā esošo rūpniecisko trokšņa avotu radītās ietekmes novērtējuma rezultāti apkopoti Trokšņa novērtējuma 4. tabulā, grafiskais attēlojums – 7. – 9. attēlos. Secināms, ka nevienā no diennakts periodiem vērtēto dzīvojamo māju teritorijās netiks pārsniegti Noteikumos Nr. 16 robežlielumi. Augstākais rādītājs L_{diena} noteikts viensētā “Kālīši” - 48 dB(A) (normatīvajos aktos noteiktais robežlielums ir 55 dB(A)).
- 6.10.3.6. Trokšņa ietekmes vērtējuma rezultāti jaunās Krātuves un kompostēšanas laukuma būvniecības periodam apkopoti Ziņojuma 3.15. tabulā. Netiek prognozēti noteikto robežlielumu pārsniegumi un konstatējams, ka trokšņa līmenis vērtētajās viensētu teritorijās dienas periodā būs līdz 2 dB augstāks kā Poligona normālā ekspluatācijas režīmā.
- 6.10.3.7. Konstatējams, ka Paredzētā darbība vērtētajā apjomā un atbilstoši vērtējumā izmantotajiem pieņēmumiem, par kuru atbilstību faktiskajai situācijai ir atbildīga Ierosinātāja, nevienā no tās īstenošanas posmiem neradīs Noteikumos Nr. 16 noteiktos rūpnieciskā vides un satiksmes trokšņa robežlielumu pārsniegumus.
- 6.10.3.8. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar troksni un tā izplatību, Aģentūra atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:**

³⁸ Trokšņa ietekmes izmaiņu novērtējumu pēc Izstrādātājas pasūtījuma un atbilstoši Ierosinātās sniegtajai informācijai Ziņojumā sagatavojusi Latvijas Universitātes eksakto zinātņu un tehnoloģiju fakultātes vides zinātnes nodaļas lietišķās vides zinātnes katedras profesore Iveta Šteinberga.

³⁹ Būvniecības darbu 2. kārtas ietvaros veicamie darbi: vaļņu un jaunās Krātuves konstrukcijas izveidošana, infiltrāta sistēmas izveide jaunajai Krātuvei, uzglabāšanas/kompostēšanas laukuma un iekšējo ceļu izbūve. Būvniecībai tiks izmantota smagā tehnika: ekskavators, buldozers, vibroveltnis un divas kravas automašīnas.

- a) **Trokšņa ietekmes līmenis Paredzētās darbības ietekmei pakļautajās apbūves teritorijās nedrīkst pārsniegt rūpniecisko un satiksmes avotu vides trokšņa robežlielumus.**
- b) **Darbības, kas rada troksni, nav pieļaujams veikt ar būtiski atšķirīgiem (ietekmi palielinošiem) darbu veikšanas apjoma un laika nosacījumiem kā Ziņojumā norādītie. Trokšņa avotu modelēšanas parametri, kas novērtējuma nolūkiem izmantoti attiecīgo trokšņa avotu radītās ietekmes prognozē un atbilst vērtējuma ievaddatu vērtībām, ir Paredzētās darbības realizācijas nosacījumi.**
- c) **Ja jaunās atkritumu krātuves un kompostēšanas laukuma ekspluatācijas laikā tiek konstatēts, ka trokšņa avotu parametri, tajā skaitā avotu darbības laika grafiki, būtiski atšķiras no Ziņojumā vērtētajiem, Ierosinātajai jāsagatavo aktualizēts trokšņa novērtējums. Ja uz to norāda iegūtie rezultāti, jāpiemēro trokšņa samazināšanas pasākumi un jāveic atbilstoši mērījumi trokšņa ietekmes atbilstības novērtēšanai.**

6.10.4. Augsnes, grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu kvalitātes nodrošināšana:

6.10.4.1. Darbības vietas ģeomorfoloģiskā uzbūve, ģeoloģiskās uzbūves un inženierģeoloģisko apstākļu, kā arī hidroģeoloģisko apstākļu raksturojums pievienots Ziņojuma 2.3.2. nodaļā. Informācija par grunts un gruntsūdens kvalitāti pievienota Ziņojuma 11.2. nodaļā un 11.1. pielikumā. Poligonā ir izveidots pastāvīgs gruntsūdeņu novērošanas urbumu (aku) tīkls, kontrolaku⁴⁰ izvietojums parādīts Ziņojuma 2.7. attēlā. Atbilstoši informācijai Ziņojumā konstatējams, ka atsevišķās Poligona zonās (BNA iecirknis, katalizatoru pārstrādes rūpnīcas teritorija Poligona DA daļā, jaunās Krātuves teritorija) kontrolurbumi izveidoti un grunts un gruntsūdeņu kvalitātes testi veikti laika periodā no 2022. līdz 2024. gadam. Savukārt informācija par gruntsūdens kvalitāti, kas noteikta četros pastāvīgajos urbumos Poligona teritorijā 2013. gadā, pieejama Atļaujas 2014. gada 27. oktobra redakcijā (Atļaujas B.8. tabula). Pirms jaunās Krātuves izbūves plānota monitoringa tīkla paplašināšana ar ne mazāk kā diviem monitoringa urbumiem Poligona ZA daļā, esošo un plānoto kontrolaku novietojums parādīts Ziņojuma 11.3. attēlā. Aģentūra vērš uzmanību, ka gruntsūdens kvalitātes uzraudzības urbumu un virszemes ūdeņu kontroles posteņu izvietojums nosakāms tā, lai tajos iegūtie rezultāti pēc iespējas efektīvi ļautu identificēt iespējamās piesārņojuma avotus (tajā skaitā iznomātajās teritorijās) un savlaicīgi novērst radīto nelabvēlīgo ietekmi. Mērījumu veikšanas vietas, regularitāte un kritēriji, kurus sasniedzot nepieciešama rīcība nelabvēlīgās ietekmes samazināšanai, nosakāmi Atļaujā.

6.10.4.2. Ziņojumā⁴¹ norādīts, ka teritorijā ir novērojama tieša virszemes un gruntsūdeņu hidrauliskā saite, šo ūdeņu noplūdes virzieni gandrīz vienmēr ir analogiski. Secināts, ka teritorijā veiktie meliorācijas pasākumi ir ietekmējuši gruntsūdeņu iegulas dziļumu, gruntsūdeņi Poligona teritorijā un tā tiešā tuvumā iegul nosacīti sekli no 0,5 m līdz 2,0 metru dziļumā no zemes virsmas. Gruntsūdeņu horizonts dabiski ir vāji aizsargāts no potenciāli iespējamā virszemes piesārņojuma iekļūšanas tajā, jo aerācijas zonas biezums ir īpaši neliels. Gruntsūdeņu plūsmai ir samērā sarežģīts raksturs (Ziņojuma 2.7. attēls), ko ietekmē ūdensnotekas, tajā skaitā Poligona teritorijā esošie un ap Poligonu izveidotie meliorācijas grāvji (Ziņojuma 3.17. attēls), kā arī esošais atkritumu apglabāšanas kalns. Līdz ar to Paredzētās darbības realizācijā

⁴⁰ Divas no kontrolakām izvietotas ārpus Poligona teritorijas pie kontūrgrāvja attiecīgi teritorijas Z un D daļā, vēl divas – pie kontūrgrāvja Poligona teritorijas A un R malā.

⁴¹ Ziņojuma 2.3.2. nodaļas sadaļā “Ģeoloģiski – hidroģeoloģiskie apstākļi paredzētās darbības vietas apkārtnē”.

jāievēro maksimālās piesardzības princips attiecībā uz esošās situācijas nepasliktināšanu, tajā skaitā uzsākot jaunās Krātuves un kompostēšanas laukuma izbūvi un ekspluatāciju.

6.10.4.3. Līdz šim veiktie virszemes un gruntsūdeņu, kā arī grunts kvalitātes uzraudzības monitoringa pasākumi Poligonā aprakstīti un iegūtie rezultāti vērtēti Ziņojuma 11.2. nodaļā. Pārskats par jaunās Krātuves un kompostēšanas laukumā veiktās izpētes rezultātiem pievienots Ziņojuma 11.1. pielikumā. Aģentūra secina, ka virszemes ūdeņu kvalitāte poligona kontūrgrāvī ir mainīga gan gadu, gan sezonu griezumā. Konstatējams, ka Poligona R malas kontūrgrāvī monitoringa posteņi nav izveidoti, bet piesārņojuma apjoms Poligona A malas kontūrgrāvī pieaug ūdensplūsmas virzienā no Z uz D, kas norāda uz Poligonā veikto darbību radītu ietekmi. Uz Poligona darbības radītu pakāpenisku vides rādītāju pasliktināšanos norāda arī ilgtermiņa izmaiņas gruntsūdeņu sastāvā un piesārņojuma koncentrāciju palielināšanās. Vērtējot virszemes un gruntsūdeņu kvalitāti atbilstoši Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumu Nr. 118 *Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti* (turpmāk – Noteikumi Nr. 118) nosacījumiem konstatējams, ka atsevišķi parametri (K_{SP}, Cu un N_{kop}) četros no kopumā astoņiem jaunās atkritumu šūnas teritorijā izvietotajiem gruntsūdens kontrolurbumiem (Ziņojuma 11.2. attēls un 11.1. pielikuma 2. tabula) pārsniedz noteikto mērķlielumu, bet nesasniedz mērķlieluma un robežlieluma vidējo aritmētisko vērtību. Aģentūra konstatē, ka augstākas piesārņojuma koncentrācijas noteiktas esošās atkritumu apglabāšanas šūnas tuvumā novietotajos kontrolurbumos pie meliorācijas grāvja (kuru paredzēts likvidēt jaunās Krātuves izbūves laikā) Poligona teritorijā un izpētes teritorijas DA malā pie poligona kontūrgrāvja, uz kuru vērsts arī gruntsūdeņu plūsmas virziens.

6.10.4.4. Aģentūra konstatē, ka iegūto virszemes un gruntsūdeņu kvalitātes novērtējuma rezultātu salīdzinājums ar situāciju Poligona darbības sākumperiodā un vides stāvokļa izmaiņu dinamikas detalizēts novērtējums Ziņojumā nav veikts. Pievienotajos pārskatos tiek analizētas galvenokārt rezultātu skaitliskās vērtības un to atbilstība normatīvo aktu prasībām, nevērtējot piesārņojuma izcelsmes avotus un/vai attīrīšanas iekārtu efektivitāti pēc būtības. Salīdzinot 2024. gadā un 2013. gadā iegūtos gruntsūdens kvalitātes rādītājus, Aģentūra secina, ka kopumā situācija 10 gadu Poligona ekspluatācijas laikā pasliktinājusies (koncentrāciju pieaugums par vidēji 46%, bet nepārsniedzot Noteikumos Nr. 118 noteiktos robežlielumus) tādiem rādītājiem kā N_{kop}, N/NH₄, P_{kop}, K_{SP}, B, Zn, Cu un Cd koncentrācijas. Konstatētās izmaiņas norāda, ka turpmākā darbība Poligonā veicama maksimāli novēršot un/vai samazinot visa veida emisiju un piesārņojuma nonākšanu augsnē, gruntī un virszemes ūdeņos, kā arī īpaša uzmanība veltāma efektīvai šo emisiju kontrolei un attīrīšanas risinājumiem.

6.10.4.5. Virszemes ūdeņu un infiltrāta attīrīšanas monitoringa rezultāti par 2022. un 2023. gadu pievienoti Ziņojuma 3. un 4. pielikumā, bet infiltrāta attīrīšanas efektivitātes novērtējuma rezultāti 2024. gadā un 2025. gada 1. ceturksnī apkopoti Ziņojuma 11.1. tabulā. Lietus ūdeņu attīrīšanas kvalitātes testu rezultāti 2024. gada 4. un 2025. gada 1. ceturksnī apkopoti 11.3. tabulā. Atbilstoši 11.3. tabulā apkopotajiem rezultātiem konstatējams, ka no atkritumu priekšapstrādes laukuma savāktajos un attīrītajos lietus ūdeņos (divas izplūdes vietas) netiek nodrošināta suspendēto vielu pietiekoša attīrīšana. Savukārt izplūdē no iekārtas BNA rūpnīcas teritorijā noteiktā N_{kop} koncentrācija ir augstāka nekā citās Poligonā esošo attīrīšanas iekārtu izplūdēs, kur tā šobrīd tiek noteikta.

6.10.4.6. Infiltrāta apsaimniekošana aprakstīta Ziņojuma 3.1.5. un 3.6.3. nodaļā, kā arī būvniecības procesa 2. kārtas aprakstā Ziņojuma 3.3.3. nodaļā. Drenāžas jeb infiltrāta savākšanas sistēmas izveides shēma parādīta Ziņojuma 3.14. un 3.15. attēlā, jaunās Krātuves mitrināšanas sistēma – 3.19. attēlā. Ziņojumā norādīts, ka mitrināšanai tiek izmantots infiltrāta koncentrāts, kas veidojas osmozes iekārtās. Esošais un plānotais notekūdeņu un infiltrāta attīrīšanas iekārtu izvietojums (bez iznomātajās teritorijās esošajām), kā arī notekūdeņu novadīšanas vietas parādītas Ziņojuma 3.7. attēlā. Reversās osmozes iekārtā attīrītie infiltrāta dīķī savāktie notekūdeņi (kvalitāte raksturota Ziņojuma 11.1. tabulā) tiek novadīti vidē. Poligona gāzes un infiltrāta sistēmu izveide jauno atkritumu šūnu būvniecības un ekspluatācijas periodā detalizēti aprakstīta Ziņojuma 3.12.3. nodaļā. Iespējamām pārplūdēm no infiltrāta uzkrāšanas baseina (aptuveni 10 000 m³) tiek sekots ar automatiskās sistēmas palīdzību. Kopumā secināms, ka infiltrāta apsaimniekošanas risinājums nerada risku grunts un gruntsūdeņu kvalitātes pasliktināšanai. Aģentūras ieskatā Atļaujas pārskatīšanas laikā izvērtējama nepieciešamība ierīkot kontrolurbumus vai piemērot citus efektīvus tehniskus risinājumus infiltrāta noplūdes/sūces kontrolēšanai no infiltrāta uzkrāšanas dīķa pamatnes tās bojājuma rezultātā.

6.10.4.7. Ņemot vērā, ka Paredzētā darbība ir saistāma ar notekūdeņu un virszemes noteces ūdeņu novadīšanu, Aģentūra uzskata par samērīgu noteikt nosacījumus attiecībā uz virszemes ūdeņu apsaimniekošanu, kuri paredz Poligona esošās darbības komunālo un lietus notekūdeņu saimniecības⁴² sakārtošanu un Paredzētās darbības integrēšanu tajā.

6.10.4.8. Grunts un gruntsūdeņu piesārņojums vērtēts Ziņojuma 11. nodaļā (skat. arī šī atzinuma 3.3.6. – 3.3.8. punktus). Gruntsūdeņu testēšanas rezultāti laika periodā no 2023. līdz 2025. gadam (kopā 6 testēšanas notikumi) pievienoti Ziņojuma 11.5. tabulā. Atsevišķos periodos veikto izpēti/monitoringa rezultāti pievienoti pārskatos Ziņojuma 3., 4. un 11.1. pielikumā. Ziņojuma 11.1. pielikuma 1. tabulā pievienoti arī grunts kvalitātes izpēti rezultāti Paredzētās darbības teritorijā, Ziņojumā nav pievienota iegūto rezultātu pārskata tabula. Vērtējot grunts kvalitāti jaunās Krātuves un kompostēšanas laukuma teritorijā, iegūtie rezultāti salīdzināti ar Ministru kabineta 2005. gada 25. oktobra noteikumu Nr. 804 *Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem* (turpmāk – Noteikumi Nr. 804) robežlielumiem smilšmāla grunšu stāvokļa novērtēšanai. Visos astoņos kontrolurbumos⁴³ ir konstatēti atsevišķi parametri, kuru vērtība paraugos pārsniedz “A” mērķlielumu⁴⁴, bet nesasniedz “B” robežlielumu⁴⁵. Atsevišķos urbumos “A” mērķlielumu pārsniedz tādu smago metālu kā arsēns (As), hroms (Cr), varš (Cu) un niķelis (Ni) koncentrācijas. Divos ņemtajos grunts kompleksajos paraugos⁴⁶ ir pārsniegta “A” mērķlieluma atzīme visiem testētajiem smagajiem metāliem⁴⁷, izņemot kadmiju un

⁴² Cita starpā arī visus Poligona teritorijā, tajā skaitā iznomāto teritoriju, esošos atkritumu uzglabāšanas un apstrādes laukumus.

⁴³ Grunts paraugi urbumos tika ņemti divos slāņos - viens virs gruntsūdens līmeņa, otrs zem konstatētā gruntsūdens līmeņa. Kopumā secināms, ka augstākas piesārņojuma koncentrācijas noteiktas paraugos, kas ņemti virs gruntsūdens līmeņa, izņemot attiecībā uz As koncentrācijām.

⁴⁴ Mērķlielums (A vērtība) norāda maksimālo līmeni, kuru pārsniedzot nevar nodrošināt ilgtspējīgu augsnes un grunts kvalitāti.

⁴⁵ Piesardzības robežlielums (B vērtība) — norāda maksimālo piesārņojuma līmeni, kuru pārsniedzot iespējama negatīva ietekme uz cilvēku veselību vai vidi, kā arī līmeni, kāds jāsasniedz pēc sanācijas, ja sanācijai nav noteiktas stingrākas prasības.

⁴⁶ Viens kompleksais paraugs sastāv no 25 atsevišķiem grunts paraugiem, kuri ar punktveida metodi tik ņemti līdz 0,25 m dziļumam.

⁴⁷ Arsēns (As), hroms (Cr), varš (Cu), svins (Pb), niķelis (Ni), cinks (Zn)

dzīvsudrabu (Hg) un kopējiem naftas produktiem (NPI). Procentuāli lielāks mērķlieluma pārsniegums konstatējams tādu metālu kā Cu, Ni un arī NPI koncentrāciju gadījumā. Tomēr neviens no testētajiem parametriem nesasniedz “B” robežlielumu. Savukārt nozīmīgākās atšķirības starp rezultātiem kompleksajos paraugos un kontrolurbumos Aģentūra konstatējusi attiecībā uz tādu metālu kā Pb un Zn koncentrācijām (kompleksajos paraugos vairāk kā 2 reizes augstāka koncentrācija). Līdz ar to, ja nepieciešams, būvprojekta sagatavošanas stadijā nosakāmi papildus testi Darbības vietā.

6.10.4.9. Ziņojuma 3.1.4. nodaļā norādīts, ka apglabājamo atkritumu pārklāšanai, tajā skaitā jaunajā atkritumu šūnā, tiks izmantoti *pāršķiroti un smalcināti atkritumi un kuriem poligona teritorijā veikts reģenerācijas process, ar kopējo apjomu līdz 8250 tonnām gadā*. Ziņojumā norādīti atšķirīgi atkritumu veidi un daudzumi, kurus paredzēts izmantot iekšējo ceļu un pārsegumu veidošanai. Aģentūra konstatējusi, ka starp norādītajām grupām ir nolietotu automašīnu pārstrādē iegūtas frakcijas (klasifikācijas kodi – 160119, 160222), dažādos līdzsadedzināšanas procesos radušies pelni un izdedži (klasifikācijas kodi – 100115, 100117), sadzīves plastmasa (kods 200139), dažādi atkritumu maisījumi (191212, 191204), kuri potenciāli var saturēt gan smagos metālus, gan cita veida piesārņojumu, kura nonākšana gruntī un gruntsūdeņos (jo īpaši no ceļu izbūvē izmantotajiem atkritumiem) ilgtermiņā var pasliktināt vides stāvokli. Aģentūras ieskatā atkritumu šūnas pārklāšanai un iekšējo ceļu izbūvei izmantojamo materiālu, tajā skaitā citos atkritumu apstrādes procesos iegūto, piesārņojuma sastāvs, koncentrācijas un izskalošanās īpašības nedrīkst būt sliktākas par Noteikumos Nr. 1032 uz sadzīves atkritumu poligoniem attiecinātajām, tajā skaitā 6. pielikumā *Robežvērtības atkritumiem, kurus pieņem apglabāšanai sadzīves atkritumu poligonos* norādītajām. Pārklājuma materiāla izmantošanas un atbilstības noteikšanas procedūra, kā arī kontroles regularitāte un/vai testējamo materiālu partiju noteikšanas princips saskaņojams Dienestā un uzskatāma par Atļaujas neatņemamu sastāvdaļu.

6.10.4.10. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju par atkritumu un notekūdeņu apsaimniekošanu, kā arī esošo grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu kvalitāti Paredzētās darbības vietā un tās ietekmes zonā, Aģentūra atzīst par nepieciešamu bez Ziņojumā paredzētajiem ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt arī papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:

- a) Atkritumu apstrādes procesos iegūtu un citu potenciāli piesārņotu materiālu izmantošana atkritumu apglabāšanas krātuves pārklāšanai pieļaujama tikai pēc to izcelsmes, piesārņojuma sastāva un koncentrācijas atbilstības izmantošanas mērķim novērtēšanas. Atkritumu krātuves starpposmu pārklāšanai izmantojamas atkritumu pārstrādes procesu frakcijas, kuras pēc savām īpašībām atbilst vismaz Noteikumu Nr. 1032 6. pielikumā noteiktajiem parametriem. Pārklājuma materiālu izmantošanas un atbilstības noteikšanas procedūra un kontroles regularitāte saskaņojama Dienestā.
- b) Lai Poligona ekspluatācijas laikā nodrošinātu grunts, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu aizsardzību no piesārņojuma riskiem, Ierosinātajai jānodrošina, ka tās rīcībā un pārvaldībā ir atbilstoša tehniskā stāvokļa un ietilpības būves, tilpnes un tvertnes, kurās uzkrāt un uzglabāt atkritumus, notekūdeņus (arī infiltrātu), darbības nodrošināšanai izmantojamās ķīmiskās vielas un maisījumus. Uzkrāšanas/uzglabāšanas tvertnes un tilpnes, kur tas iespējams un samērīgi, aprīkojamas ar detektoriem noplūdes un/vai

sūces konstatēšanai, vai izmantojami citi tehniski risinājumi, kas nodrošina piesārņojuma izplatības kontroli.

- c) Jāparedz un jārealizē pasākumi, kas nepieļauj neattīrītu ugunsdzēsības, ražošanas, sadzīves un lietus notekūdeņu novadīšanu/noplūdi vidē. Ja nepieciešams, saskaņojami risinājumi piesārņoto notekūdeņu uzkrāšanai un/vai nodošanai citam operatoram.
- d) Ņemot vērā, ka Paredzētā darbība ir saistīta ar saimnieciskās darbības teritorijas paplašināšanu un notekūdeņu un virszemes noteces ūdeņu novadīšanu vidē, Ierosinātājai jānodrošina atbilstoša gruntsūdeņu, komunālo un lietus notekūdeņu, kā arī virszemes ūdeņu monitoringa sistēmas pilnveidošana, integrējot tajā Paredzēto darbību, kā arī iznomāto teritoriju operatoru darbību.
- e) Novadāmo komunālo notekūdeņu un virszemes ūdeņu kontroles vietas, parametri, to noteikšanas regularitātes nosacījumi un rīcība konstatējot neatbilstību normatīviem un/vai Atļaujas nosacījumiem nosakāmi Atļaujā.
- f) Notekūdeņi, kas veidosies būvniecības laikā, jāsavāc un jānovada uz piesārņojuma pakāpei atbilstošām attīrīšanas iekārtām.

Aģentūra secina -, lai arī Ziņojumā vērtējums ne visos aspektos ir pilnīgs, kas ir bijis par pamatu noteikt papildu nosacījumus saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Ierosinātāja ir izsvērusi galvenos risinājumus Paredzētās darbības - realizācijai un novērtējusi sagaidāmās ietekmes nozīmīgākajās atkritumu aprites, emisiju gaisā, ūdenī un gruntī ietekmes jomās. Pamatojoties uz veikto novērtējumu, nav identificēti Paredzētās darbības realizāciju pilnībā aizliedzoši faktori. Aģentūra rekomendē īstenot Ziņojumā vērtēto atkritumu krātuves pamatnes izveides 1. alternatīvu (pamatne no mākslīgi izveidota izolācijas slāņa), jo tādējādi tiek samazināts iespējamais gruntsūdens piesārņojuma apjoms Poligona teritorijā. Vienlaikus norādāms, ka Paredzētās darbības īstenošanai ir iespējami arī papildu nosacījumi, par kuru piemērošanu vēl jālemj Dienvidkurzemes novada pašvaldībai.

Aģentūras atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot Aģentūras atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Aģentūras atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa).

Direktore

D.Avdejanova

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Dace Strode 67770819
dace.strode@eva.gov.lv